

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ :
Ὁδὸς Πατησίων, ἀριθμὸς 3, παρὰ τὸ
τυπογραφεῖον τῆς «Κορίνθης»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : Ἡ Βασίλισσα Μαρῶ, (μετὰ εἰκόνη;) μυθιστορία Α. Δουμά, μετὰφρ. Α. Σκαλίδου. (Συν.). — Ἐνιαυτοί. Ὁ Ἄ-πιὼν καὶ ὁ Βίσιων, ὑπὸ Ἰ. Ίσιδωρίδου Σκυλίτση. — Τὸ δῶρον τῆς Πρωτογρονιάς, ὑπὸ Ἰ. Μ. Δαμβέργη.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ :
Ἐν Ἀθήναις δρ. 5, ταῖς ἰσραχλιαῖς 6, τῶν ἑξωτερικῶν 10
ΦΥΛΛΑ προηγουμένα λεπτὰ 20.
Διευθρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' αὐθιγᾶς εἰς Ἀθήνας
διὰ γραμματοσχημοῦ καὶ χαρτονομισμάτων
πεντὸς ἔθνους.

Βλέπετε, Κυρία, ὅτι κακῶ; ἐπληροφορήθητε. [Κεφάλαιον 1Δ'].

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡῶ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ
Μετὰφρ. Ἀλεξάνδρου Σκαλίδου.
[Συνέχεια· ἴδε προηγουμένον φύλλον].

— Καὶ διατί μοι λέγεις αὐτά, ἀδελφέ μου; εἶπε λαβούσα ὕφος μελαγχολικόν, ὅπερ θαυμασιῶς ὑπεκρίθη. Μὴ ὅπως μοῦ ὑπομνήσης, ὅτι οὐδεὶς ἐδῶ με ἀγαπᾷ, ὅτι οὐδεὶς ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ ἐμοῦ, οὔτε οἱ ἐκ τῆς φύσεως ταχθέντες πρὸς τοῦτο, οὔτε ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας;

— Εἶσαι ἄδικος, εἶπε ζωηρῶς ὁ δούξ προσεγγίσας ἔτι μᾶλλον τὴν ἑδραν του εἰς τὴν τῆς ἀδελφῆς του. Ἐγὼ καὶ σὲ ἀγαπῶ καὶ σὲ προστατεύω.

— Ἀδελφέ μου, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα προση-
λουσα ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἔχεις νὰ
μοὶ εἰπῆς τι ἐκ μέρους τῆς βασιλομήτορος;

— Ἐγὼ! ἀπατάσαι, ἀδελφέ μου, σοὶ
τὸ ὁμνύω. Τί σὲ ἔκαμε νὰ πιστεύσῃς ται-
οὔτό τι;

— Τὸ πιστεύω, διότι σὲ βλέπω διαρρη-
γνύοντα τὴν μετὰ τοῦ συζύγου μου φιλί-
αν, διότι σὲ βλέπω ἐγκαταλείποντα τὴν
ὑπόθεσιν τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας.

— Τὴν ὑπόθεσιν τοῦ βασιλέως τῆς Να-
βάρρας! εἶπεν ὁ δούξ συγκεχυμένως.

— Βεβαίως. Ἄς ὁμιλήσωμεν εἰλικρι-
νῶς. Ὁμολόγησας χιλιάκις ὅτι ὅπως ἀνυ-
ψωθῆτε πρέπει ὁ εἰς νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ἑ-
τερον. Ἡ συμμαχία αὕτη...

— Κατέστη ἀδύνατος, ἀδελφή μου.

— Καὶ διατί;

— Διότι ὁ βασιλεὺς ἔχει σχέδια ἐπὶ
τοῦ συζύγου σου. Συγγνώμην! ἐπὶ τοῦ
βασιλέως τῆς Ναβάρρας ἤθελα νὰ εἶπω.
Ἡ μήτηρ ἡμῶν ἐμάντευσε τὰ σχέδια ταῦ-
τα. Ἐγὼ δὲ συνεμάχουν μετὰ τῶν Οὐγο-
νόττων, διότι ἐνόμιζον αὐτοὺς εὐνοουμέ-
νους, ἀλλὰ νῦν τοὺς φονεύουν, καὶ ἐντὸς
ὀκτῶ ἡμερῶν οὐδὲ πενήτηντα ἐξ αὐτῶν
θὰ ὑπάρχουν ἐν τῷ Κράτει. Ἐτεῖνα τὴν
χεῖρα εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ναβάρρας, διότι
ἦτο... σύζυγός σου. Ἀλλὰ νῦν δὲν εἶναι
πλέον. Τί ἔχεις νὰ εἰπῆς εἰς τοῦτο, σὺ ἡ-
πίεις εἶσαι οὐ μόνον ἡ ὀραιοτέρα γυνὴ ἀλλὰ
καὶ ἡ συνετωτέρα κεφαλὴ τῆς Γαλλίας;

— Λέγω ὅτι γνωρίζω τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Κάρολον. Τὸν εἶδον χθὲς ἐν τινι τῶν ἐξάψειν ἐκείνων τῆς παραφροσύνης, ὧν ἐκάστη βρχνύει τὴν ζωὴν του κατὰ δέκα ἔτη· λέγω ὅτι αἱ ἐξάψεις αὐταὶ δυστυχῶς ἐπαναλαμβάνονται συχνάκις, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Κάρολος δὲν θὰ ζῆσῃ πολὺ. Λέγω ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Πολωνίας ἀπέθανε καὶ πρόκειται νὰ ἐκλέξωσιν εἰς τὴν θέσιν του ἡγεμόνα ἐκ τοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας. Λέγω ἐπὶ τέλους ὅτι ὅταν αἱ παραστάσεις παρουσιάζωνται τοιαῦται, δὲν εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμή νὰ ἐγκαταλείψῃ τις τοὺς συμμάχους του, οἵτινες κατὰ τὴν στιγμήν τῆς πάλης δύνανται νὰ τὸν ὑποστηρίξωσι διὰ τῆς συνδρομῆς ἐνός λαοῦ καὶ τῆς ὑποστηρίξεως ἐνός βασιλείου.

— Καὶ σὺ δὲν μὲ προδίδεις, ἀνέκραξεν ὁ δούξ, προτιμῶσα ἓνα ξένον τοῦ ἀδελφοῦ σου;

— Ἐξηγήθητι, Φραγκῆσσε, εἰς τί καὶ πῶς σὲ προδίδω;

— Σὺ ἐζήτησας χθὲς παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας.

— Καὶ τί; ἠρώτησεν ἡ Μαργαρίτα μετὰ προσποιητῆς ἀφελείας.

— Ὁ δούξ ἠγέρθη ὀρμητικῶς. Ἐκαμε δύο ἢ τρία βήματα, εἶτα ἐπανελθὼν ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Μαργαρίτας.

Ἡ χεὶρ αὐτῆ ἦτο ψυχρά.

— Χαῖρε, ἀδελφὴ μου, τῆ εἶπε. Δὲν ἠθέλησες νὰ μὲ ἐνοήσης, σεαυτὴν λοιπὸν πρέπει νὰ αἰτιῶσαι διὰ τὰς συμφορὰς, αἵτινες μέλλουσι νὰ σοὶ συμβῶσι.

Ἡ Μαργαρίτα ὠχρίασεν, ἀλλ' ἔμεινε ἀκίνητος. Ὁ δούξ ἐγέλασεν ἀλλ' αἰφνης ἐπανελθὼν εἶπεν αὐτῇ:

— Ἄκουσε, Μαργαρίτα, ἐλησμόνησα νὰ σοὶ εἶπω ὅτι αὔριον κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας θὰ ἦναι νεκρός.

Ἡ Μαργαρίτα ἐξέβραλε κραυγὴν, διότι ἡ ἰδέα ὅτι ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὄργανον δολοφονίας ἐνέπνευσεν αὐτῇ τρόμον.

— Καὶ δὲν θὰ ἐμποδίσῃς τὸν θάνατόν του; εἶπε. Δὲν θὰ σώσῃς τὸν κάλλιστον καὶ τὸν πιστότατον τῶν συμμάχων σου;

— Ἀπὸ τῆς χθὲς ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας δὲν εἶναι πλέον σύμμαχός μου.

— Καὶ τότε ποῖος εἶναι;

— Ὁκ. Γκιζης. Ἐξολοθρεύσαντες τοὺς Οὐγονόττους, ἔκαμον τὸν Γκιζης βασιλεὺς τῶν καθολικῶν.

— Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἐρρίκου Β' ἀναγνωρίζει ὡς βασιλεὺς του ἓνα δοῦκα τῆς Λορραίνης! . . .

— Εἶσαι ἐκτὸς ἐαυτῆς, Μαργαρίτα, καὶ δὲν ἐννοεῖς τίποτε.

— Ὁμολογῶ ὅτι ματαίως προσπαθῶ νὰ ἀναγνώσω ἐν τῷ νῷ σου.

— Ἀδελφὴ μου, καὶ σὺ εἶσαι ἐπίσης ἐκ καλῆς οἰκίας καθὼς καὶ ἡ πριγκίπισσα τοῦ Παρειάνου, ὁ δὲ Γκιζης δὲν εἶναι μᾶλλον ἀθάνατος τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας. Τώρα, Μαργαρίτα, ὑπόθεσε τρία τινά, ἅτινα δὲν εἶναι ἀπίθανα: πρῶτον, ὅτι ὁ Δεσπότης ἐκλέγεται βασιλεὺς τῆς Πολωνίας· δεύτερον ὅτι σὺ μὲ ἀγαπᾷς, ὡς ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ· καὶ λοιπὸν, ἐγὼ εἶμαι βασιλεὺς

τῆς Γαλλίας, καὶ σὺ ἡ . . . ἡ βασίλισσα τῶν καθολικῶν.

Ἡ Μαργαρίτα ἐθαύμασε διὰ τὸ βάθος τῶν σκέψεων τοῦ ἐφήβου ἐκείνου, ὃν οὐδεὶς ἐν τῇ αὐτῇ ἠθεώρει ὡς εὐφυᾶ.

— Ἀλλὰ, ἠρώτησεν αὐτὴ μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς, δὲν ζηλοτυπεῖς τὸν δοῦκα τῆς Γκιζης, ὡς ζηλοτυπεῖς τὸν βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας;

— Ὁ, τι ἔγεινεν, ἔγεινεν, εἶπεν ὁ δούξ διὰ φωνῆς ὑποκόφου, καὶ ἂν ὤφειλον νὰ ζηλοτυπήσω τὸν δοῦκα τῆς Γκιζης . . . Ἐ! τὸν ἐζηλοτύπησα.

— Ἀλλὰ ὑπάρχει τι ὅπερ δύνανται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ὠραίου τούτου σχεδίου.

— Καὶ ποῖον;

— Δὲν ἀγαπῶ πλέον τὸν κύριον Γκιζης.

— Καὶ ποῖον τότε ἀγαπᾷς;

— Οὐδένα.

Ὁ δούξ παρετήρησε τὴν Μαργαρίταν μετ' ἐκπλήξεως, ὡς ἄνθρωπος μηδὲν ἐνοῶν, καὶ στενάχας ἐξῆλθεν.

Ἡ Μαργαρίτα ἔμεινε μόνη καὶ σκεπτική. Τότε ἤρχισε νὰ ἐνοῆ καλῶς. Ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὴν σφαγὴν. Ἡ βασιλομήτωρ καὶ ὁ Γκιζης τὴν ἐξετέλεσαν. Ὁ δούξ τῆς Γκιζης καὶ ὁ δούξ τοῦ Ἀλανσῶν συνεμάχουν ὅπως ὠφελήθωσιν ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσότερον. Ὁ θάνατος τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας εἶχεν ἀποφασισθῆ. Τούτου δὲ θανάτου κατελάμβανον τὸ βασιλείον του. Αὐτὴ δὲ θὰ ἔμενε χήρα, ἀνεύθρονου, ἀνεύ ισχύος, ἐν μόνον καταφύγιον ἔχουσα—τὸ μοναστήριον.

ὑπὸ τοιούτων κατείχετο σκέψεων ὅτε εἰσῆλθεν ἡ βασιλομήτωρ, ἥτις τὴν ἠρώτησεν ἂν ἤθελε νὰ μεταβῇ καὶ αὐτὴ μετὰ τῆς λοιπῆς αὐτῆς εἰς τὸ κοιμητήριον τῶν ἀθῶν, ὅπως ἴδωσι τὴν λευκάκωναν.

Ἡ Μαργαρίτα ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς ν' ἀρνηθῆ· ἀλλὰ σκεφθεῖσα ὅτι οὕτως ἡδύνατο νὰ μάθῃ τι νέον περὶ τῆς τύχης τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας συγκατετέθη.

Μετὰ πέντε λεπτὰ εἰς ἀκόλουθος εἰσελθὼν εἶπεν αὐτῇ ὅτι ἡ συνοδία ἦτο ἕτοιμος. Ἡ Μαργαρίτα ἔνευσεν εἰς τὴν Γιλόννην, ὅπως συστήσῃ αὐτῇ τὸν τραυματίαν καὶ κατήλθεν.

Ὁ βασιλεὺς, ἡ βασίλισσα, ὁ Ταβάννης καὶ αἱ πρῶτοι τῶν καθολικῶν ἦσαν ἔφιπποι. Τὴν συνοδίαν ἀπετέλουν εἴκοσι περίπου ἄτομα, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας ἔλειπεν.

Ἡ δέσποινα ὅμως τῆς Σώθης ἦτο ἐκεῖ. Αὐτὴ ἔνευσεν εἰς τὴν Μαργαρίταν ὅτι εἶχε τι νὰ τῇ εἰπῇ.

Ἡ συνοδία ἐξῆλθε τοῦ Λούβρου καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν *Sant - Hanore* διὰ τῆς ὁδοῦ *Astrure* ἐν μέσῳ τῶν φρενητιωδῶν ἐπευφημιῶν τοῦ πλήθους, κραυγάζοντος: Ζήτω ὁ βασιλεὺς! Ζήτω ὁ καθολικισμός! Θάνατος εἰς τοὺς Οὐγονόττους! καὶ πάλλοντος ἐρυθρὰ ἐκ τοῦ αἵματος ξίφη καὶ καπνίζοντα ἔτι πυροβόλα.

Φθάσαντες εἰς τὴν ἄκρην τῆς ὁδοῦ *Prouvelles*, συνήντησάν τινες ἰσχυροὺς πτώμα ἀνευ κεφαλῆς. Ἦτο τὸ τοῦ ναυάρ-

χου, ὅπερ ἔφερον εἰς *Montfaucon* ὅπως κρεμάσωσιν ἀπὸ τῶν ποδῶν.

Εἰσῆλθον εἰς τὸ κοιμητήριον. Ὁ κληρὸς ἐπερίμενε τὸν βασιλέα ὅπως τὸν προσφωνήσῃ.

Ἡ δέσποινα τῆς Σώθης ἐπωφεληθεῖσα τὴν στιγμήν τῆς προσφωνήσεως ἐπλησίασεν εἰς τὴν Μαργαρίταν καὶ ἐζήτησεν αὐτῇ τὴν ἄδειαν ὅπως ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά της.

Ἡ Μαργαρίτα ἔτεινε πρὸς αὐτὴν τὴν χεῖρα, καὶ ἡ δέσποινα τῆς Σώθης, καθ' ἣν στιγμήν τὴν ἠσπάζετο εἰσήγαγε μικρὸν χάρτινον κύλινδρον εἰς τὴν χεῖρὶδά της.

Ὅσῳ ταχέως καὶ ἂν ἀπεσύρθη ἡ δέσποινα τῆς Σώθης, ἡ Αἰκατερίνα τὴν εἶδεν. Ἐστράφη δὲ καθ' ἣν στιγμήν αὐτὴ ἠσπάζετο τὴν χεῖρα τῆς Μαργαρίτας.

Αἱ δύο γυναῖκες εἶδον τὸ βλέμμα ἐκείνο, ἀλλ' ἔμειναν ἀπαθεῖς. Ἡ δέσποινα τῆς Σώθης ἀπεμακρύνθη τῆς Μαργαρίτας καὶ ἐπανελάβε τὴν παρὰ τὴν Αἰκατερίναν θέσιν της. Ἀποῦ ἀπήντησεν εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν προσφώνησιν, ἡ Αἰκατερίνα μειδιῶσα ἔνευσε πρὸς τὴν βασίλισσαν τῆς Ναβάρρας νὰ πλησιάσῃ. Ἡ Μαργαρίτα ὑπήκουσε.

— Ἐ! κόρη μου! εἶπεν ἡ βασιλομήτωρ ἰταλιστί. Ἐχεις βλέπω μεγάλην φιλίαν μετὰ τῆς κυρίας Σώθης.

Ἡ Μαργαρίτα ἐμειδίασε καὶ εἶπε μετὰ πικρίας:

— Ναί, μῆτέρ μου. Ὁ ὄφις ἦλθε νὰ μοῦ δαγκάσῃ τὴν χεῖρα.

— Ἄ! ἄ! εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα μειδιῶσα. Εἶσαι ζηλότυπος, καθὼς βλέπω!

— Ἀπατάσθε, δέσποινα, ἀπήντησεν ἡ Μαργαρίτα. Διακρίνω μόνον τοὺς φίλους μου ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μου. Ἀγαπῶ τοὺς ἀγαπῶντάς με καὶ μισῶ τοὺς μισοῦντάς με. Ἄνευ τούτου, δέσποινα, θὰ ἦμην θυγάτηρ σας;

Ἡ Αἰκατερίνα ἐμειδίασεν, ἀποδείχασα οὕτω ὅτι οὐδεμίαν πλέον εἶχεν ὑποψίαν.

Ἄλλως τε κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐφθασε καὶ ὁ δούξ τῆς Γκιζης μετὰ πολλῶν εὐπατριδῶν ἐκ τῆς σφαγῆς. Οὗτοι συνώδεον πολυτελέστατον φορεῖον, ὅπερ ἔσται ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

— Ἡ δούκισσα τοῦ Νεβέρ! ἀνέκραξε Κάρολος ὁ Θ'. Ἦλθε νὰ δεχθῇ τὰ συγχαρητήρια μας ἡ ὠραία αὐτὴ καὶ ἀκαμπτος καθολική. Τί μοῦ εἶπον, ἐξαδέλφη μου! Ὅτι ἐκ τοῦ παραθύρου ἐκυνηγεῖτε τοὺς Οὐγονόττους καὶ ὅτι ἐφονεύσατε ἓνα λίθῳ βαλοῦσα;

Ἡ δούκισσα τοῦ Νεβέρ ἠρυθρίασε.

— Βασιλεῦ! εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, γονυπετήσασα ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Ἄπειναντίας ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ σώσω ἓνα πληρωθέντα καθολικόν.

— Καλὰ, καλὰ, ἐξαδέλφη μου. Διττῶς δύνανται τις νὰ μὲ ὑπηρετήσῃ, εἴτε ἐξολοθρεύων τοὺς ἐχθρούς μου, εἴτε βοηθῶν τοὺς φίλους μου.

Ἐν τούτοις ὁ λαὸς βλέπων τὴν μεταξὺ τοῦ δούκους τῆς Λορραίνης καὶ Κερόλου τοῦ Θ'. ἀρμονίαν, ἐκρυάγαζε φρενητιωδῶς: Ζήτω ὁ βασιλεὺς! Ζήτω ὁ δούξ τῆς Γκιζης! Ζήτω ὁ καθολικισμός!

— Ἐπανερχεσθε εἰς τὸ Λαῦθρον μετ' ἡμῶν, Ἐρριέττα; εἶπεν ἡ βασιλομήτωρ.

Ἡ Μαργαρίτα ὄθησε διὰ τοῦ ἀγκῶνος τὴν φίλην τῆς, ἣτις ἐνοήσασα ἀπήντησε:

— Ὅχι, δέσποινα. Ἐκτός ἂν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης μὲ διατάξῃ. Ἐγὼ ὑπόθεσιν τινὰ ἐν τῇ πόλει μετὰ τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς βασιλίσσης τῆς Ναβάρρας.

— Καὶ τί θὰ κάμετε μὰζύ, ἠρώτησεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Θὰ ἴδωμεν ἑλληνικά τινὰ βιβλία σπανιώτατα, καὶ λίαν περιέργα, τὰ ὁποῖα εὔρον παρὰ τινι μέρει τῶν Οὐγονόττων, καὶ τὰ ὁποῖα ἔφερον εἰς τὸν πύργον τοῦ *Saint-Jean-la-Boucherie*, ἀπήντησεν ἡ Μαργαρίτα.

— Θὰ ἐκάνετε καλλίτερα ἐὰν ἐπηγαίνετε νὰ ἴδῃτε τοὺς τελευταίους Οὐγονόττους, τοὺς ὁποίους κρημνίζουσιν ἀπὸ τῆς Γερμίας τῶν *Murlethron* εἰς τὸν Σηκουάνων, εἶπεν Κόρολος ὁ Θ'. Ἐκεῖ εἶναι ἡ θέσις τῶν κελῶν Γάλλων.

— Θὰ ὑπάγωμεν. ἂν τοῦτο εὐκρεστῆ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, εἶπεν ἡ δούκισσα.

Ἡ Αἰκατερίνα ἔρριψε βλέμμα ὑποπτον πρὸς τὰς δύο νεανίδας, ἡ Μαργαρίτα τὸ ἐνόησε καὶ ἤρξατο νὰ παρκτηρῆ περὶ αὐτὴν μετ' ἀνησυχίας.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΕΝΙΑΥΤΟΙ

Ο ΑΠΩΝ ΚΑΙ Ο ΕΙΣΙΩΝ

ὑπὸ Ἰ. Ἰασιδωρίδου Σκυλίσης.

ΑΠΩΝ.—Καλῶς ἦλθες!

ΕΙΣΙΩΝ.—Ἐγὼ μὲν καλῶς ἔρχομαι, ἀδελφέ, σὲ ὅμως εὐρίσχω κακῶς ἔχοντα πῶς τοῦτο;

Α.—Τί βλέπεις κακὸν εἰς ἐμέ;

Ε.—Ἀκούω νὰ σὲ σφυρίζουν ἀναχωροῦντα. Τί τοὺς ἔκαμες; Ποῖα μεγάλα κακά; Μήπως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν σου τοὺς ἐπεσκέφθη κακὴ τις ἐπιδημία; Ἦλθε κ' ἐδῶ ἡ χολέρα, περὶ ἧς ἤκουσα τὸν πατέρα νὰ λέγῃ;

Α.—Οὔτε ἡ χολέρα, οὔτε ὁ τύφος ὁ κοιλιακός, ὅστις πρὸ δύο ἐτῶν πολὺ τοὺς ἠνόηλησε· τὸν κεντίον ἢ πόλις ἀπῆλκεν ἄκρας υγιείας καθ' ὅλην μου τὴν διάρκειαν· ἀλλὰ σφυρίζουν, ἐπειδὴ εἰς τούτους ἐδῶ τοὺς ἀνθρώπους ἀρέσκουν ὑπερβαλόντως αἱ μεταβολαί. Πᾶν ὅ,τι ἀπέκτησαν, μυρίας ἐπισοῦν μετ' ὀλίγων προφάσεις, ὅπως τὸ παραστήσωσιν ἀποπομπάιον καὶ φέρωσιν ἄλλο εἰς τὴν θέσιν του. Τὸ νὰ συμβαίνωσι μεταβολαὶ συνεχεῖς, — πρᾶγμα ἠδιστον εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς χώρας των, — τὸ ἀγαποῦν καὶ αὐτοί, ὄργανα ἐκείνων δωρεὰν γινόμενοι. Καὶ τοῦτο, ὅχι ἕνεκα πολιτικῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἀπλῶς ἕνεκ περιέλθωσιν ἄλλοι εἰς τὴν ἐξουσίαν· διότι οὐδεὶς ἐννοεῖ τὴν μεταβολὴν ἄνευ μερίδος ἀρχῆς δοθησομένης εἰς αὐτὸν ἐν τοῖς πράγμασι. Τὸ «οὐ πικρὸς πλεῖν εἰς Κόρινθον» τῶν προγόνων των ἔτρεψεν ἐπὶ τῆς τέχνης τοῦ κυβερνᾶν πολιτεῖαν εἰς «παντὸς ἐστὶν εἰς Κόρινθον πλεῖν». Καὶ πλεόν μὴ ἐρώτα. Τὴν προκοπὴν αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, καθὼς παρκτηρῆσα, περιορίζουν ἀπεριόριστοι ἐλευ-

θερίαι, διαδεχθεῖσαι δουλεῖν ἀπεριόριστον. Ἀδελφέ, γίνεται ἐντὸς ἐνὸς ὀλοκλήρου ἔτους, καὶ εἰς πόλιν ὑπὸ 80 χιλιάδων ψυχῶν κατοικουμένην, νὰ μὴ ἀποβιώσωσιν ὑπὸ νόσων συνήθων ἢ καὶ γηρατειῶν ψυχαί τινες; Καὶ ἂν μὲ διεσύριττον μόνοι οἱ ἀπολέσαντες αὐτάς, ὑπομονή· ἀλλ' αἱ πλεῖστοι τούτων τῶν σφυρικτρῶν οὐδ' ἔχουν τοιοῦτόν τινὰ λόγον. Τοὺς ἡῶρα ὑγιεῖς, τινὰς δὲ μάλιστα καὶ νοσηλευόμενους, καὶ τοὺς ἀφίνω ὑγιεῖς. Ἀλλ' ὅμως μὲ κατασφυρίζουν. Ἄν ἤθελα νὰ τοὺς καταρᾶσθῶ. . .

Ε.—Μή, μή, διότι ἔπειτα θὰ παρκτηρῶντο ἐμὲ τὸν διαδεχθέντα σε.

Α.—Ὅχι, δὲν συνερίζομαι τὴν μωρίαν των. ὡς οὐδ' ὁ πρόφην βασιλεὺς των τὴν εἶχε συνερισθῆ, αἰφνης μίαν ἡμέραν ἀπολεχθεὶς ἐπὶ κενῆς προφάσει. Δὲν ἀρνούμαι ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου τοὺς συνέβησαν χρηματικαὶ τινες συμφοραὶ καθ' ὅλην τὴν περιόδόν μου ἐπεκράτησεν ὁ ἀστερισμὸς τῶν τριῶν προθέσεων Ἀνα-παρ-διά· πλὴν καὶ τοῦτο χωρὶς ἐγὼ διόλου νὰ πταίω, ἐπειδὴ αὐτοὶ τὰ ἔβραζαν καὶ αὐτοὶ τὰ ἐξεκένωναν. Μόνον τὸ ὄνομά μου μετεχειρίζοντο εἰς τὰς συμβάσεις των· ἀλλ' ὄρκον σὲ κάμνω εἰς τὸν Αἰῶνα, τὸν πατέρα μας, ὅτι κατ' ἄλλο τι δὲν ἔγινε παρκαίτιος κακῶν, εἰμὴ καθ' ὅτι, ληγουσῶν τῶν προθεσιμῶν διὰ τῆς παρελεύσεως τῶν ἡμερῶν μου, εὐρέθησαν ἀνέτοιμοι εἰς πληρωμὴν τῶν ὑποχρεώσεών των, καὶ ἔπαθον τὸ λεγόμενον πτώχευσις ἢ χρεωκοπίαν. Τί πρὸς ἐμέ, σὲ παρκακλῶ, ἂν οἱ συμβαλλόμενοι, δυνειζόμενοι ἢ κερδοσκοποῦντες ἀνεβῆλλοντο μόνον ἐπὶ ἕνα ἢ τρεῖς μῆνας; Ἄν ἀνεβῆλλοντο ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἑκατονταετηριδίας, θὰ τοὺς ἐστενοχώρει τις νὰ πληρώσωσιν; Δὲν εἶμαι εἰς τὰ οικονομολογικὰ ἐντριβῆς· τοῦτο δὲ μόνον ἐνόησα, ὅτι κυβερνήσις τε καὶ ἰδιώται διὰ μίαν ἔκκαμν ἐπὶ τὰ πρόσω γοργὰ καὶ ὑπὲρ δύναμιν μὲγάλα βήματα, ὥστε φυσικὸν ἦτο νὰ ἐπέλθῃ κάμκτος βάρυς καὶ ἀτονία· προέκυψεν φοβερά ζήμια. Τώρα λοιπὸν περιμένουν ἀπὸ σὲ νὰ τοὺς τὰ διορθώσῃς· τοῦλάχιστον ἡ κυβερνήσις θὰ σὲ τιμῆσῃ αἰρουσα τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν τοῦ χαρτονομίσματος εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου· καὶ θὰ ἴδῃς λοιπὸν μὲ ποῖαν πομπὴν θὰ σ' ἐσορτάσουν αὔριον. Αὐτὰ τὰ καλὰ ἔχουν οἱ ἐνθρονιζόμενοι, καὶ αὐτὰ οἱ ἐκθρονιζόμενοι τὰ κακά.

Ε.—Λέγεις κ' ἐγὼ τὰ αὐτὰ νὰ πάθω, ὅταν ἐμετρηθῶσιν αἱ ἡμέραι μου;

Α.—Συριγμοὺς καὶ ὕβρεις; μὴ ἀμφιβάλεις· οὐδένα θ' ἀκούσης νὰ λέγῃ, — τὸ καυμένο αὐτὸ τὸ ἔτος! δικροῦντος αὐτοῦ εἶχα υγιεῖαν, ἡ ἡῶσα τὴν περιουσίαν μου, ἡ ἔτυχα καλοῦ συζύγου, — καὶ ἂν ὅλα ὅμοῦ ἐπατεύθησαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν σου· αὐτοὶ δὲ μάλιστα οἱ χαίροντες θὰ σὲ σφυρίζουν ἀσμενέστεροι. Ἐνὶ λόγῳ, μὴ λησμονεῖς ὅτι ἐδῶ εἶνε ὁ τόπος ὅπου ὁ Σωκράτης ἐποτίσθη κώνειον. Ἀλλὰ δὲν μὲ εἶπες ἀκόμη τί νὰ ἀπὸ τὸν πατέρα;

Ε.—Εὐτυχὴς πατήρ! ὁ ἸΘ' Αἰὼν ἀπέκτησε μνήμην αἰδίου. Τίς ἄλλος ὑ-

πῆρξε τοσοῦτων καὶ τελικῶν θαυμασιῶν τέκτων! Ἐτι δεκαπενταέτης ἐφηῦρε τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀτμοῦ εἰς πρόωσιν πλοίων· ἔκτοτε δὲ ἀλλεπάλληλα ἐπενόησε πράγματα τέως ἀπίστευτα, καὶ τὰ ὁποῖα, ἂν ἐπεχειρεῖ τις ν' ἀπαριθμῆσῃ, πολὺ θὰ ἐμακρηγόρει. Ἄλλως τε καὶ αὐτὴ αὐτὴ ἡ χώρα, ἡ νεωτέρα Ἑλλάς, εἰς αὐτὸν δὲν ὀφείλεται; Μικρὸν καὶ τοῦτο; . . . Ἀληθινά· τίνος εἶνε τὸ μνημα τὸ ἐξῶθεν τοῦ νεκροταφείου ἰστάμενον ἐπὶ περιβλέπτου κολωνοῦ;

Α.—Δὲν εἶνε τὸ τοῦ Κωνσταντίνου Κανάρη, περὶ οὗ τῆλικαῦτα ἀφηγήθησαν ἄλλοι πρὸ ἡμῶν Ἐνιαυτοί.

Ε.—Ἀφῆκα τώρα περιχαρῆ τὸν πατέρα, διὰ τὴν θουλουμένην ἐφεύρεσιν τοῦ πηδαλίου εἰς τὰ ἀερόστατα, πρὸς δὲ καὶ δι' ἄλλο τι ἀφορῶν εἰς αὐτάς τὰς Ἀθήνας.

Α.—Τὸ ποῖον; Εἶπέ με, διότι βεβαίως ἡ τιμὴ θὰ ἀνάγεται ἐν μέρει καὶ εἰς ἐμέ. Συνέβη εἰς τὰς ἡμέρας μου;

Ε.—Ἐν μέρει· ἀλλ' ἀδύνατον νὰ τὸ μαντεύσῃς, ἐπειδὴ ἴσως δὲν θὰ ἔδωσες προσοχὴν.

Α.—Ἄν ἐννοῆς τὴν πυρπόλησιν τοῦ ὠρολογίου τῆς Ἀγορᾶς καὶ τὴν κατεδάφισιν τοῦ σκαίου ἐκείνου πύργου, εἰς αὐτὸ τίς ἠδύνατο νὰ μὴ προσέξῃ.

Ε.—Ἀπέχεις πολὺ.

Α.—Ἐννοεῖς ἴσως τὴν συγκροτηθεῖσαν Ἐκθεσιν τῶν Μνημείων τοῦ Ἀγῶνος τῆς ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας; Σὲ τὸ εἶπεν ὁ πατήρ;

Ε.—Τοῦτο θὰ ἐνδιαφέρῃ μᾶλλον τοὺς μέλλοντας ἀδελφοὺς τοῦ πατρός, ἐπειδὴ αὐτὸς καλῶς τὰ πάντα ἐκεῖνα ἐγίνωσκε.

Α.—Λέγε με λοιπὸν, τί;

Ε.—Πρόκειται περὶ φυσικοῦ φαινομένου.

Α.—Θέλεις νὰ εἰπῆς τὸ βόρειον σέλας τοῦ παρελθόντος χειμῶνος, τὸ πολλὰς ἐσπέρας κατὰ συνέχειαν ἐπικνηρηθὲν περὶ δυσμὰς ἡλίου;

Ε.—Ἐπλησιάζεις· μόνον στρέψου ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς.

Α.—Φαινόμενον ἄλλο, καὶ τοῦτο φυσικόν, ἐν Ἀθήναις, διὰ τὸ ὅποσον ὁ πατήρ χάρις σήμερον. . . Πρὸς ἀνατολάς εἶπες; . . . ἀγνοῶ, καὶ ὁμολογῶ τὴν ἥτάν μου. Λέγε, ἐπειδὴ μ' ἔβαλες εἰς πειρασμόν, ἢ, διὰ νὰ γαλλικίσω κ' ἐγὼ κατ' ἔθος, *tu m'as intrigué*.

Ε.—Εἶπέ με, ποῖον πρᾶγμα ἔβλεπέ τις φαλακρὸν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ δὲν τὸ βλέπει τοιοῦτο σήμερον;

Α.—Τὰς κεφαλάς οὐκ ὀλίγων πολιτῶν· ἀλλὰ δὲν ἔδωσα προσοχὴν εἰς ποῖαν ἐξ αὐτῶν ἐπισυνέβη τρίχωσις.

Ε.—Καὶ δὲν παρκτηρήσῃς ὅτι τὰ φαλακρὰ τοῦ Ὑμηττοῦ ἤρχισαν ἀπὸ τίνος νὰ χλοάζουν; Τῶνόντι, κατερχόμενος πρὸ μικροῦ, εἶδα ν' ἀναφύονται πολλαχόσε νεαροὶ θάμνοι ἰκανῶς πυκνοί. Δὲν ὑπῆρχαν τοιοῦτοι ἄλλοτε;

Α.—Ἐχεις δίκαιον· ὁ Ὑμηττός εἶχεν ἀποφαλακρωθῆ, καὶ ἂν ἡ ἀπαγόρευσις τῆς βοσκήσεως αἰγῶν ἐπ' αὐτοῦ τηρηθῆ αὐστηρῶς, μετ' ὀλίγα ἔτη οἱ Ἀθηναῖοι θὰ βλέπουν τὰ περίξ βουνὰ των ὑλόκομα καὶ

χλοερά, εὐκράεστερον δ' ἐν ὄρα θερούς τὸ κλίμα των. Ἀλλὰ μ' ἐξεκούφηναν οἱ συριγμοὶ των. Θέλω ἀπὸ τοῦδε ν' ἀναχωρήσω, ἀφαιρῶν ἀπ' αὐτοὺς τὰς ἐπιλοιπίους ὄρας μου, ἀφοῦ σπεύδουν νὰ τὰς ἐλαττώσουν. Δὲν σέ εἶπα ὅτι εἶνε παραδόξοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; Ἐπιθυμοῦν μακροβιότητα, καὶ ὅμως ἀπεκδεχόμενοι οἰκνῆποτε ἀπόλαυσιν, ἀσμένως διατίθενται νὰ ρίψουν εἰς κόρακος τὰς ἐπιπροσθούσας ὄρας· ἀλλὰ καὶ ἡμέρας καὶ μῆνας, καὶ πολλάκις ἔτη, τὰ ἀφιπτάμενα, φεῦ! ἀνεπιστρεπτεῖ. Ἀναχωρῶ λοιπὸν κ' ἐγὼ οὕτω πως, εὐχόμενος αἰσιωτέρην εἰς σέ τὴν πάροδον.

Ε.—Ποῦ καλὰ· σὺ μὲν φεύγεις· ἀλλὰ συνήθως πᾶς φρουρός, ποῖν ἢ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν του εἰς τὸν διάδοχον, τῷ παραδίδει ὀδηγίας τινὰς ἢ πληροφορίας.

Α.—Ἔστω τὸ σύνθημα ἢ μᾶλλον τὸ ὄνομά σου θὰ εἶνε 1885, ἐπόμενον τοῦ ἰδικοῦ μου, τὸ ὅποιον ἦτο 1884.

Ε.—Καὶ τί δηλοῖ 1885;

Α.—Οἱ Χριστιανοὶ λεγόμενοι ἀριθμοῦν Ἐνιαυτοὺς ἐξ ἡμῶν τοσοῦτους, διατρέξαντας ἀφ' οὗ ἐγενήθη Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ ἰδρυτὴς τῆς θρησκείας των.

Ε.—Ὡστε αὖριον θὰ ἑορτάσουν τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ;

Α.—Ὅχι· ταύτην ἑορτάσαν τῇ 25 λήγοντος μηνός.

Ε.—Ἄλλ' ἐβράδυνε λοιπὸν ὁ πατὴρ νὰ μὲ στείλῃ, ἐπειδὴ παρῆλθον ἤδη ἑπτὰ ἡμέραι ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.

Α.—Ὁ πατὴρ δὲν ἐβράδυνεν, ἀλλὰ καλῶς δὲν ἐξεύρω νὰ σέ εἰπῶ πῶς γίνεται νὰ μὴ δίδουν τὰ διαβατήρια εἰς τὸν Ἐνιαυτόν, ὅστις ἔληξεν, εἰμὴ μετὰ 7 ἡμέρας.

Ε.—Ἴσως διὰ νὰ δώσουν καιρὸν εἰς τὸν διάδοχόν του νὰ καταβῇ ἐκ τοῦ ἀπέιρου. Ἐν ἄλλο δὲν καταλαμβάνω· ἀφοῦ δὲν ἔβαλαν τὸ ἔτος των ν' ἀναχωρῇ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, διατί ἀναχωρεῖ ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ χειμῶνος. Μὴ δὲν ἔγκριται φυσικῶς ἢ ἀνοιξίς τοῦ ἔτους ἐν τῇ ἀνοιξίᾳ τοῦ ἔτους; Καὶ ἔπειτα πᾶσα στιγμή εἶναι τέλος ἢ ἀρχὴ τοῦ ἔτους· πρὸς ἕκαστον δὲ τῶν γηγενῶν ἀληθῆς νέον ἔτος ἀρχεται ἀπ' ἧς στιγμῆς εἶδεν αὐτὸς τὸ φῶς.

Α.—Ἐχεις δίκαιον· ἀλλ' οὗτοι ἐδῶ, ἀντὶ νὰ ἑορτάζωσι μετὰ τῶν συγγενῶν ἢ στενῶν φίλων τὴν γενέθλιον ἡμέραν, ἑορτάζουν τὸν Ἅγιον, οὗτινος ἔλαβον τὸ ὄνομα· τὸ κηρύττουν δὲ καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων μήποτε λησμονηθῇ ἢ πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένη ἐπισκέψις, ἐκτὸς ὀλίγων, ἀγγελλόντων τούναντιόν ὅτι δὲν δέχονται ἐπισκέψεις· καὶ τοῦτο δὲ πρόοδος. Εἰς ἄλλας χώρας, ὁ χρόνος θεωρεῖται ὡς πολυτιμόντι· ἐδῶ παραναλίσκεται εἰς πᾶσαν πρόφασιν ἀργίως ὡς τὸ νερόν, ἐξ οὗ εὐρίσκει τις καὶ ἄλλο ὁσάκις ἂν θελήσῃ. Κοινωνικῶς, τὸ ἔθιμον ἴσως εἶνε καλὸν διὰ τὰς κόμας καὶ κωμολογίας· ἀλλ' εἰς τὰς πόλεις, μάλιστα δὲ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτήν, ὅπου ἀνταλλάσσονται ἐπισκέψεις καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ἀδιακρίτως, αἱ δὲ σχέσεις πολλαί, ἀποβαίνει σπατάλη. Ἐπειτα, θὰ ἰδῆς εἰς

τὰ καφεπωλεῖά των πόσας ὄρας ἀγοῦν!

Ε.—Πῶς εἶπες; καφεπωλεῖα; Καὶ τί πωλεῖται εἰς αὐτὰ;

Α.—Ἀφέψημα καφέ, κόκκου τινός τῶν μεσημβρινωτέρων κλιμάτων, ὅστις φρυγανίζόμενος ἀρωματίζει· τὸ δὲ ἀφέψημα τοῦτο, καθ' ὀλίγον ῥοφώμενον ἐνῶ ζέει, εὐφραίνει ἐπισικῶς, ἐπειδὴ καὶ συγκιρονᾶται μετ' ὀλίγης ζακχάρως.

Ε.—Ζακχάρως;

Α.—Ναί, ἀδελφῆς νεωτέρης τοῦ μέλιτος, καὶ, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ἐξαδελφῆς τοῦ ἄλατος, διότι ἔχει τὴν ὕψιν χιονόλευκον ὡς τοῦτο, εἶνε δὲ καὶ ὁμοιοπαθῆς. Θὰ ἰδῆς τὰ δημόσια των γραφεῖν: «Χρόνος χρῆμα» (times is money), λέγει ἀγγλικόν τι ῥητόν, παρὰ τούτοις ἐδῶ ἄπρακτον, ἐνῶ καὶ οὗτοι ἀγαποῦν τὰ χρῆματα· νομίζεις ὅτι δὲν τ' ἀγαποῦν; νομίζεις ὅτι εὐρίσκονται φιλόσοφοι ἐν Ἀθήναις ὡς ἄλλοτε ποτε; Τὰ ὑπεραγαποῦν τὰ κατηγοραμένα, καίτοι καθεκαστὴν ὀνειδίζουν τοὺς διὰ πολλοῦ καμάτου καὶ πολλῶν ἀνιῶν κατορθώσαντας νὰ ἐφοδιασθῶσιν ἱκανά, πανταχοῦ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπὶ τούτῳ κατατρίψαντες τὸ πολὺ τοῦ βίου. Σὲ λέγω, ἔχεις νὰ ἰδῆς· θὰ ἰδῆς πολλὰ καὶ περιεργότατα· ἐν τούτοις δ' ἐγὼ σὲ ἀφίνω, καὶ πλέον καλὴν ἐντάμωσιν παρὰ τῷ πατρί.

Ε.—Σὲ παρακαλῶ, ἴσως ἔχω ἀκόμη νὰ σ' ἐρωτήσω· μὴ βιάζεσαι· ἔχεις καιρὸν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Α.—Ναί, ἀλλὰ σφυρίζουν· δὲν ἀκούεις ὅτι ὅσον πλέον νυκτῶνει, τόσο μείνουνται καθ' ἑμοῦ οἱ διαβολοῦνθρωποι;

Ε.—Ἄλλ' εἰκάζω ὅτι θὰ βραχυθῶν ἐπὶ τέλους· ἢ θὰ διαρκέσῃ αὐτὴ ἢ ἀλαλή μέχρι τοῦ μεσονυκτίου;

Α.—Εὐτυχῶς ὄχι, διότι μετ' ὀλίγον θ' ἀποχωρήσῃ εἰς τὴν ἐστίαν του ἕκαστος νὰ μετὰλάβῃ τῶν πρωτολείων τῶν δωρημάτων σου. Φέρεις πολλὰ; βλέπω τοὺς θυλάκους σου ὄχι καὶ τόσο παραγεμισμένους. Καλότυχε! ἐγὼ μόλις ἐσῆκωνα τοὺς ὁποίους ἔφερα.

Ε.—Ναί, ἀγνωστὸν διατί ὁ παππούς μὲ εἶπεν, ὅταν ἐτοιμαζόμενος νὰ καταβῶ, ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας μου ὑπάρχει χρεῖα φειδοῦς καὶ οἰκονομίας· ἴσως διὰ τὴν ἐκ τῶν συμφορῶν περὶ ὧν ἀνέφερες ἐπιφοίτησιν τοῦ ἀφερισμού τῶν τριῶν δισυλλάβων προθέσεων.

Α.—Κρίμα! διότι ἐξεύρεις τί λέγουν τῶν Ἰνδῶν αἱ βίβλοι; ἢ *Γίτα*, νομίζω· ναί, ἢ *Γίτα*: «Θεραπεύετε ἀλλήλους καὶ εὐξέσθε οὐ ἐφίσεσθε» καθ' ἃ καὶ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο τῶν Ἑλλήνων· «Δῶρα καὶ θεοὺς πείθουσι.» Νὰ ἰδῶ, μίαν στιγμήν, τί περιέχουν οἱ θυλάκοι...

Ε.—Χωρὶς νὰ τοὺς ἀνοιξῶ, ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν των βλέπεις τὰ περιεχόμενα.

Α.—(Ἀπτόμενος ἑνὸς τῶν θυλάκων). Αὐτὰ ἐδῶ τὰ ἀνεῦ ἐπιγραφῆς θὰ εἶνε πῆτται, αἱ πατροπαραδοτοὶ· τὰς διακρίνω ἐκ τῶν περιφερειῶν.

Ε.—Καὶ ἴσα, ἴσα εἰς τὴν πῆττα ἴσως;

Α.—Κακοτυχία, ἀφοῦ κάνεις πλέον σήμερον εἰς αὐτὰς δὲν προσέχει· ἐπολιτίσθημεν. Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ ἄλλος ἀνεπίγραφος

θυλάκος· τί ἄρα γε νὰ περιέχῃ; αἰσθάνομαι πράγματα μαλκκὰ.

Ε.—Θὰ ἔπεςε τὸ χέρι σου ἐπὶ τῆς κοιλίης κάνενός λαγωῦ ἢ σιτευτοῦ χοιριδίου.

Α.—Καὶ φέρεις, ὡς βλέπω, πολλὰ ἐδώδιμα.

Ε.—Ὡ, ἀπ' αὐτὰ ἀφθονίαν· πέρδικας καὶ φασιανούς, μύδια καὶ ὀστρεῖδια, ξυρίχι καὶ ἄλλα ταρίχη, κονσέρβας καὶ λακέρδας, καπόνια καὶ παρπόνια, καὶ ζυδάτα τρυγόνια, καὶ πεπόνια, ὅσα ὄνια...

Α.—Αἶ, αἶ! σὲ βλέπω ἐπιτήδειον καὶ εἰς ὁμοιοκαταληξίας. Μεταξὺ λόγων, ἐμπορεῖς νὰ εὐρῆς εἰς τὸ ὄνομά μου, Χίλια ὀκτακόσια ὀγδοήντα τέσσαρα, ὁμοιοκαταληξίαν ἄλλην ἢ Καίσαρα;

Ε.—Πῶς ὄχι; «Ὡς διὰ σαρώθρου τὸν τυχόντα ἔσαιρα».

Α.—Μὲ συγχωρεῖς! μὲ συγχωρεῖς! ὀρθὸν μὲν ὅτι πᾶς Ἐνιαυτὸς παρερχόμενος εἶνε μίξ ὄθησις σαρώθρου πρὸς τοὺς ἀθλίους αὐτοὺς θνητούς, ἀλλὰ τὸ τέσσαρα εἶνε τέσσαρα καὶ τὸ ἔσαιρα φωνάζει ἔσαιρα· ἔπειτα, σαίρω τὸ σαρόνω ἔχει τὸν παρατατικὸν ἔσαιρον καὶ ὄχι ἔσαιρα... μολονότι... ῥωμαίικα ὅταν θελήσῃ τις νὰ τὰ φτιάσῃ, καθὼς τὸ τέσσαρα γίνεται τέσσαρα, οὕτω καὶ τὸ ἔσαιρον ἐμπορεῖ νὰ γίνῃ ἔσαιρα, κατὰ τὸ ἔλεγα, ἀντὶ ἔλεγον. Ἐχεις δίκαιον, γίνεται· τὸ ἦρες.

Ε.—Ἀλλὰ μοῦ τεχνολογεῖς δειπνοσοφιστὰ, προκειμένου περὶ ὄψων.

Α.—Ἐπειδὴ μοῦ ὁμοιοκαταληκτεῖς· ἀλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ὁμιλίαν μας. Τὰ ὄψα θεωρῶ ὡς τὰ θυμηρέστερα πάντων, ὡς δῶρα καὶ ἀντιδῶρα μετὰ τῶν οἰογενειῶν ἀνταγαπωμένων.

Ε.—Ναί, τοῦτο ἤκουσα καὶ τὸν παπποῦν νὰ λέγῃ, ὅταν μὲ τὰ ἐφόρτωνε.

Α.—Ποῦ καλὰ, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ σέ δώσῃ ὁ παππούς καὶ ἓνα ἀγορανόμον διὰ νὰ ἐφορᾷ ἐπὶ τε τῶν τιμῶν των καὶ τῶν σταθμῶν. Ἐδῶ, εἰς τὰς Ἀθήνας, πολλάκις γίνεται εἰς αὐτὰ κατάχρησις ὅποια οὐδαμῶς τοῦ κόσμου τούτου· δὲν ὑπάρχει δὲ πλέον ὁ *καππης*, ὅστις ἐπὶ Τούρκων περιεφέρετο μὲ τὸν *γάλαγγα* εἰς τὸ χέρι καὶ ἐτιμῶρει τοὺς καταχρηστάς. Αἱ πολλαὶ ἐλευθερίαι ἔφεραν καὶ αὐτὴν τὴν ἄλλην ἐλευθερίαν.

Ε.—Αἶ, καὶ δὲν ἀποδιοπομπεῖται αὐτὴ ἢ ἄλλη;

Α.—Τί εἶπες; χύνονται μὲ τὰ νύχια των εἰς τὰ μάτια σου νὰ σοῦ τὰ ἐξορύξουν αἱ ἄλλαι, αἰτινες τὴν ὑπερασπίζονται· καὶ νικοῦν ἐπὶ τέλους, ἐπειδὴ εἶναι πολλαί, εἶναι πολλαί. Ὡ, τί βλέπω;

Ε.—Τί εἶδες;

Α.—Ἐνὸς τῶν θυλάκων σου ἠνοιξεν ἢ ῥαφή καὶ ἔμενε χάσκουσα· περιέχει φυλλάδια, καὶ εἰκάζω ὅτι θὰ σοῦ ἐξεχύθησαν πολλὰ καθ' ὁδόν. Μὴ εἶνε σιγαρόχαρτον ἀφορολόγητον; Πρόσεχε, διότι ὑπόκεισαι εἰς βαρὺ πρόστιμον.

Ε.—Τί τοῦτο τὸ σιγαρόχαρτον;

Α.—Ἄθωε! ἀξία ὅμως τοῦ κόπου εἶνε ἢ ἐξήγησις. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀνεκαλύφθη παρὰ ἀγρίους φύλλον τι ξηραίνόμενον καὶ κατακοπτόμενον καὶ καιόμενον εἰς κα-

πνόν, ὅστις εἰσπνέεται ἀπὸ τοῦ στόματος, ἐπειδὴ γαργαλίζει ἠπιῶς τὸν οὐρανίσκον, καὶ ἀπὸ τοῦ οὐρανίσκου ἀποδίδεται εἰς τὸν εὐρὺν οὐρανόν.

Ε.—Καὶ ἀναλίσκεται πολὺ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐν Ἀθήναις;

Α.—Δὲν ὠσφράνθησιν τὴν ὁσμὴν τοῦ μόλις ὑπερβᾶς τὸν Ὑμηττόν;

Ε.—Ὁσφράνθησιν τι τῶν ἐπιπέδων ἀνεξήγητον.

Α.—Τόσον καταναλίσκεται, ὥστε ἐν τῇ δαυϊτικῇ προσευχῇ «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» σχεδὸν μόναι τῶν γυναικῶν καὶ τῶν βρεφῶν τῶν ἔτι γαλουχουμένων αἰ πνοαὶ αἰνοῦν τὸν Κύριον ἄσμοι ἀπὸ κἀπνοῦ. Καὶ λοιπὸν, τὸ μὲν χάριν εὐλαβείας, τὸ δὲ καὶ πρὸς θεραπείαν τοῦ ἑτεροσκελοῦς προῦπολογισμοῦ τοῦ Κράτους...

Ε.—Εἶνε ἑτεροσκελής;

Α.—Πρὸ πολλοῦ καὶ ὑφῴεται μὲν τῶρα ἢ κρούπεζά του διὰ προσθήκης φῶρον, ἀλλὰ συγχρόνως ὑποσκάπτεται βόθρος ἔνθα μέλλει νὰ πατήσῃ ὁ κρούπεζόδητος ποῦς διὰ προσθήκης δαπανῶν, ἀναγκαιῶν ἴσως, —δὲν λέγω τὸ ἐνκντίον, — ἀλλὰ πολλῶν διὰ μιᾶς. Καὶ οὕτω πως ἐπεβλήθη δασμὸς πρὸς τοῖς ἄλλοις βαρὺς εἰς τε τὸν κἀπνόν, περὶ οὗ ὁ λόγος, καὶ εἰς τὸ εἰδικὸν χαρτίον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τυλισσόμενος καίεται καὶ εἰσπνέεται, ὡς ἄλλοτε ποτε διὰ σύριγγος καλουμένης πίπας. Σὲ ἠρώτησα λοιπὸν, ἂν τὰ φυλλάδια τὰ ἐν τῷ θυλάκῳ τούτῳ ἦνε σιγαροχάρτον.

Ε.—Πόρρω ἀπέχουν τοῦ σιγαροχάρτου ἀνάγνωσε τὴν ἐπιγραφὴν.

Α.—(Ἀναγινώσκων)· «Ἐργχειρίδιον περὶ τοῦ χρέους δ' ἔχει πᾶς ὅστις ἀνοίγει θύραν νὰ κλείῃ αὐτήν.» Καλά, μὰ τὸν Προμηθεά, ἔκαμεν ὁ πατήρ νὰ σὲ δώσῃ καὶ ἀπ' αὐτά, ἐπειδὴ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐδῶ τὸ χρέος τοῦτο εἶνε ἀγνωστον. (Ἀναγινώσκων ἕτερον θύλακον.) Βιβλία! τὰ ἔσχατα τῶν πραγμάτων ὡς ἐπινομίς, ὅσον καὶ ἂν τὰ ἐπιχρυσώσῃ ἢ βιβλιοδετικῇ. — Ἄρθη. (Ἐξέων τὸ ὠτίον του.) Ναί, ἀλλὰ ποῦ πλέον Χλώριδες νὰ τὰ ἐκτιμῶσι! Τὰς κατεσιάζασαν αἱ χρυσόθρονοι Ἥραι, ἀπαιτοῦσαι τὰ τούτων σπανιώτερα καὶ ἐπομένως δαπανηρότερα, ὡς ἂν εἶχον τοὺς ἀπλήστους ἀνθοκόμους συνεταίρους των. — Ἄρθη τερητιά. Μᾶλλον εὐπρόσδεκτα ταῦτα σημεῖον τῶν καιρῶν. — Ὀλοσηρικά. Δυστυχῶς σ' ἐπρόλαβον οἱ πρόσθετοι τελωνιακοὶ δασμοὶ οἱ δὲ ἐμπολεῖς τῆς ὁδοῦ Ἐρμού (ἄνω τῆς Καπνικαρέας) θὰ προφασίζονται ὅτι ἐπλήρωσαν τοὺς ἐπιθεβαρημένους δασμοὺς εἰς πᾶν ὅ,τι τοὺς ζητηθῇ, καὶ θὰ φρίττῃς ἀκούων. Δὲν θὰ ἦνε νὰ πλησιάζῃ ἄνθρωπος; ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου, πρόφασιν εἶχαν τὴν διαφορὰν τοῦ χαρτονομίσματος πρὸς τὸ συνάλλαγμα καὶ ὑψώσαν ἔκτοτε τὰς τιμὰς· ἔλειψεν ἀκολούθως ἢ πρόφασιν, αἱ δὲ τιμαὶ ὄχι μόνον δὲν ἐξέπεσαν, ἀλλὰ καὶ προσετιμήθησαν. — Αὐτὰ δὲ τί εἶνε;

Ε.—Πτερά.

Α.—ὦ! πέταξέ τα μᾶλλον νὰ τὰ πάρῃ ὁ ἄνεμος πρὶν δασμοτελωνιεσθῶν, εἰ δ' ἄλλως θὰ ἔχῃς τὰς ἀράς τῶν ἀνθρώπων. Ε.—Πολὺ μὲ λυπεῖ ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας

μου ἐπεφυλάχθησαν τοιαῦτα στενοχωρία· ἀλλὰ διατὶ οἱ τόσοι δασμοὶ εἰς τὰ τοιαῦτα εἶδη; προάγει ἐξ αὐτῶν ἢ χώρα;

Α.—Ὅχι, ἀλλ' ἐπεβλήθησαν ὅπως περὶ σταλῆ ἢ πολυτέλεια.

Ε.—Τὸ πιστεύεις;

Α.—Εἶνε ζήτημα ἔνθα ἐνέχεται καὶ ἡ ἠθική. Θὰ ἐπιφανῶσι κυρίαι περιλαμπεῖς, ὡς δυνάμεναι διὰ τὸν πλοῦτόν των οἰονδήποτε δασμὸν νὰ ὑποστώσι, καὶ ἄλλαι κοινωνικῶς ἰσάκι των, παριστάμεναι πλησίον ἐκείνων ἀλαμπεῖς, ὡς περιφρονημέναι. Εἶδα ὅτι ὁ ἐξωτερικὸς στολισμὸς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς γυναικὸς θεωρεῖται, δυστυχῶς, ὑπ' αὐτῆς ὡς τι μέγα κεφάλαιον.

Ε.—Ἄλλὰ τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ῥητόν, «Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος κ' οὐ χρυσίον»...

Α.—Ἄφες τα αὐτά, ὡς καθαρῶς σχολαστικῶς τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ γυνή, πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ κεφαλαίου τούτου πράττει ὡς τὰ νήπια εἰς τὸ φῶς τοῦ λύχνου, θυμβούμενα πρὸ αὐτοῦ, προτείνοντα εἰς τὴν φλόγα τὴν λαμπρὰν τὰς χεῖρας, καὶ καϊόμενα. Θὰ ἰδῇς ὅτι... Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαιτεῖται λόγος μακρὸς, ἐνῶ ἐπιίγωμαι ν' ἀναχωρήσω. Αὐτὸς ἐδῶ ὁ ἄλλος θύλακος τί περιέχει;

Ε.—Βλέπεις. Χειρόκτια.

Α.—(Σείων τὴν κεφαλὴν.) Ἄλλο βάσανον ὁ τόπος δὲν κατασκευάζει, πᾶσα εὐπρεπὴς παρουσίασις τὰ ἐπιβάλλει ὡς ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, καὶ τὸ τελωνεῖον τὰ ἀπαγορεύει ἐπὶ προστίμῳ βαρεῖ.

Ε.—Ἄν ἤμην νομοθέτης πολέμιος τῆς πολυτελείας, θὰ ἐπέβλαβα συγχρόνως βαρύτερον πρόστιμον εἰς τὸν ὅστις ἢ τὴν ἣτις, καὶ μεθ' ὅλα τὰ τελωνιακὰ βάρη, ἐφόρει χειρόκτια.

Α.—Καὶ τί ἐκ τούτου; θὰ καθίστατο ἐπαχθέστερος ὁ αὐτὸς δασμὸς, οἱ δὲ πολυτελεῖς πάλιν θὰ ἐθριάμβευαν. Μὴ νομίσης ὅτι ὁ ἰθύνων τὰ πράγματα τοῦ κράτους τούτου εἶνε νοῦς ἐκ τῶν κοινῶν; θὰ τὸν γνωρίσης καὶ θὰ τὸν τιμήσης, εἶμαι βέβαιος· ἀλλ' ὡς πολυάσχολος λίαν, δὲν ἔχει ἴσως καιρὸν νὰ δώσῃ προσοχὴν καὶ εἰς τινὰ τάξιν ἰδεῶν ἐπίσης σοφῶν ὡς αἱ οἰκονομολογικαί, καὶ ἐπίσης σωζουσῶν ἢ ἐξαφανίζουσῶν τὰ Κράτη. Ἄκουσον. Εἰς ἄλλας χώρας ὑπάρχουν ἀριστοὶ· ἐδῶ ἀριστοὶ δὲν ὑπάρχουν· ἐξῆλθαν ἐκ τοῦ χωρευτηρίου τῆς τουρκικῆς δουλείας πάντες ἴσοι, καὶ πάντες ἔχουν νὰ σεμνύνωνται, οἱ μὲν ἐπὶ πατραγαθίαις κατὰ τὸν ἱερὸν αὐτῶν ἀγῶνα ὑπὲρ ἐλευθερίας, οἱ δὲ ἐπὶ καταστροφικῆς καὶ θυσίας ἔνεκεν αὐτοῦ. Περὶ δὲ τῆς κοσμιότητος τῶν ἠθῶν, καὶ αὐτὴ τὸ μὲν ἐπιτηδεύεται καθὸ δάνειος, τὸ δὲ χυδαίει καθὸ ἄξεστος ἔτι· τύπος ἑλληνικῆς κοσμιότητος γνησίας καὶ ἀπερίττου δὲν ἔλαβεν εἰσέτι καιρὸν νὰ σχηματισθῇ, ἐπιπολάζει δὲ τούτου ἕνεκα ἢ μᾶλλον ὀθνεῖα καὶ ζένη. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, οἱ μὲν ἀποκτήσαντες πλοῦτόν τινα, παρουσιάζονται ἐπιφανεῖς διὰ τῆς πολυτελείας, οἱ δὲ λοιποὶ, ἐν οἷς καὶ ὅσοι ἐξ ἀρχῆς προεἶλοντο τὰς δημοσίας λειτουργίας, παρίστανται πλησίον ἐκείνων, — πλὴν τῶν ἐπισημῶν στολῶν καὶ

τῶν παρασήμων των, — οἱ αἱσθητὸν πρὸς ἀριστοὺς. Ἀληθῶς μὲν τὰ ἀριστεία τοῦ πλοῦτου ὡς οὐδὲν λογιζονται παρὰ ἀνδράσιν· ἀλλ' οὐχ οὕτω καὶ παρὰ γυναῖξιν· καὶ ὁ νοῦν νοεῖτω. Διατὶ λοιπὸν νὰ ἀφαιρηθῆται ἀπὸ τῶν ἀπορωτέρων πᾶς τρόπος τοῦ νὰ παρίστανται ἐπιεικῶς εὐπρεπεῖς καὶ τούτων αἱ οἰκογένειαι ἐπὶ δωματίων ἢ περιπάτων; — νὰ στερωθῶνται, φέρ' εἰπεῖν, τῶν μέσων τοῦ νὰ προμηθευθῶσι τοῦλάχιστον τὰ χειρόκτια, ὧν ἔχει χρεῖαν ἢ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ των; Τοῦτο ἀποβαίνει πικρὸν. Ὡστε διὰ τῶν βαρέων δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῆς πολυτελείας, ταῦτο εἰπεῖν τοῦ στολισμοῦ τῆς γυναικὸς, ἐνῶ καταπολεμεῖται ἡ πολυτέλεια, παρατρίβονται μυρίων εἰδῶν μικροφιλοτιμίαι, ὧν ἢ ἐξέγερσις ἀποβαίνει ἐλεθρία εἰς τὸν βίον τὸν οἰκογενειακόν. — Πολὺ ὅμως ἐξετάθην περὶ τούτου, καὶ ἡ ὥρα ἐπροχώρησε... Νὰ, πάλιν σφουρίζουν...

Ε.—Ὅχι τυμπανίζουν, καὶ ἄμα ψαλμῶδουν· τί τοῦτο;

Α.—Ὁ Ἄγιοβασίλης.

Ε.—Ἄγιοβασίλης, εἶπες;

Α.—Ἄλλη παράδοσις, ἣτις δὲν μὲς ἐνδιαφέρει. Ἄλλ' ἰδοὺ ἔφερες καὶ Παιδικὰ ἀθύρματα. Βλέπεις, ἡ πολυτέλεια εἰσεχώρησε καὶ εἰς αὐτά, τὰ ὅπως ἐφήμερα. Ἦκουσα τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀδελφοὺς λέγοντας, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν των δύο μῆλα καὶ ὀλίγα κάσταντα, λαθραίως πως τεθειμένα παρὰ τῶν γονέων τὴν νύκτα τῆς παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον τῶν τέκνων των, ἐνεπαύον εἰς αὐτὰ τὴν πρῶϊαν τῆς ἐπιούσης ἀνακλυπτόμενα χαρὰν ἀνεκλάλητον, πολὺ μείζονα τῆς νῦν προξενουμένης διὰ τῶν πολυδαπάνων ἀθυριῶν, ἅτινα καθίστανται περισπώματα τῆς οἰκίας μετ' ὀλίγας στιγμὰς. Ἄ! αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι! πῶς τεκταίνου ἐκουσίως τὰς δυσφορίας των! Στρέψε νὰ ἰδῶ καὶ ἄλλους θυλάκους. — Κοσμήματα χρυσᾶ καὶ ἀδαμάντινα. Ἄργυρᾶ σκεύη. Εἰς αὐτὰ ὅλα σὲ προλέγω, ὅτι δὲν θὰ γίνῃ σπουδαία κατανώλισις. Ὁ χρυσοχαρτωμένος δὲ οὗτος θύλακος τί περιέχει; — Μαϊγάρτεια κομψοτεχνήματα· ἀγορὰ 10, πώλησις τῆ προσθήκη ἐνός μικροῦ μηδενικοῦ, διὰ τὴν χάριν των, ἦτοι διὰ τὸν ἄερα.

Ε.—Ἀθύρματα τῶν μεγάλων παιδιῶν, καὶ, ἂν καλῶς ἐξετάσης, ὅλα καλοκύνθια.

Α.—Ναί, ἀλλ' ἐξέρεις τί λέγει περὶ τούτου ἢ Βαλαβαράτα;

Ε.—Τί λέγει ἡ Βαλαβαράτα;

Α.—Ὅχι, λαθάνομαι· τὸ λέγει ἡ Βίβλος Βατριχάρη, Ἰνδικῆ καὶ αὐτῆ. «Ὁ πήχυς τῆς κιθάρας οὐ ποιεῖ ἦσαν ἰδὺν καὶ μέγαν, ἐὰν μὴ ἔχῃ κολοκύνθην.» — Ἐπὶ τοῦ ἄλλου τούτου θυλάκου βλέπω, ἀντὶ ἐπιγραφῆς, στίχους. Τί νὰ περιέχῃ ἄρα γε;

Ε.—Καθρέπτας παντοίων σχημάτων. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεχώρουν, ὁ παππούς ἐπῆρε γῆν κινωλίαν καὶ ἐγόραψεν ἐπ' αὐτοῦ γελῶν, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἀνέγνωσα τί τὸν κατέβη νὰ γράψῃ.

Γραΐά τις φιλάρεσκος και κομψευμένη, δέρνουσα τούς δούλους της ως διαστραμμένη, κίαν του καθρέπτου της ένα πρωί δίδει, και τόν κάμνε θρόμματα (γρόνθος με ριπίδι).
 — "Αχ! κυρά μου, ό πιστός κράζει υπηρέτης, τί καχόν σοβ έκκαμ; Με διεφρευγέ τις όψις σου ή φάσις σου; Πάντοτε υπείκων μή δέν εξεπλήρωσα τό έμόν καθήκον;
 — "Ισα, ίσα δι' αυτό σ' έθραυεν ούχ ήττον" (λέγει μία βυλος, του καθρέπτου γείτων)
 Πέρατε πλησίον μου νά ιδής τί τρέχει, και με τόν καθρέπτην της έξαωνα τά έχει. Δι' έμου, παρατηρείς; με χαιρεκαχίαν τήν των άλλων έδλεπε πάσαν άσχημίαν' ένφ' τί τήν έδειχνε; σύ; τήν ιδιικήν της.
 "Εκαμνε; άνόητα, κ' είδες; τήν όργήν της.

A.— Σοφός πάντοτε ό γέρο-παππούς, έτι και άσπειζόμενος. Τί δε περιέχεται υπό τήν επιγραφήν "Γράσματα χρήσιμα;

E.— Δευκά ύράσματα, ως όθόνια και συνδόναι και τάπητες άγλαυή και άλλα παντοία προς ίμκτισμόν γυναικίων τε και άνδρών και θεραπείαν τής οικίας. Έτι δε και τρίχωντα ποικίλης χάριτος.

A.— "Ξεύρω, ξεύρω" όποιον πωλούνται, και μή τό ναί εις τιμάς δικαίας, έν τφ προσφάτως ιδρυθέντι κηκαστήματι «Τό Λονδίνον», εις τόν Πειραιά. — "Άλλ' έδω κάτι στάζει" — κάτι έθραύσθη έντός του θυλάκου τούτου.

E.— Νά πρό' ή εύχή! φιάλα οίνο-πνευμάτων και οίνων παντοίων κηκπανί-του ιδίως, — του λεγομένου δηλαδή.

A.— Πραγματικού ή λεγομένου είνε τό αυτό' ό κηκπανίτης δέν κατασκευάζεται δια νά ήνε, αλλά δια νά κροτή και νά πληρώνεται άδρός. Έντός δε του κλω-βού τούτου τί πτηνά έφερες;

E.— "Ηθοποιούς.

A.— Έκ των φδικών βεβαίως. Δρα-ματικούς δέν εύρηκες νά φέρης;

E.— Και δέν έχει ό τόπος δραματικούς;

A.— Είνε πρόγμα των μελλόντων πάν-τοτε Ένικυτών, και μεθ' όσα άν λέγωνται. Έχει ό τόπος ήθοποιούς, καθώς έχει ζω-γράφους αυτοδιδάκτους.

E.— Πρόσεχε, μή άνοιξης αυτό τό κουτί. . . "Αχ! τό ήνοιξης!

A.— Τι είνε αυτά;

E.— Μηλολόνηαι, ήτοι ψυχάι, δηλαδή πετζλοῦδαι ποικιλόπτεροι. Τώρα, ποίος τάς μαζεύει; Είνε δια τά ζυθοπωλεία.

A.— Βεβαίως, άνευ τούτων δέν κάμνει ό ζύθος άφρόν.

E.— Πίνουν, τώρα ως φκίνεται, και οι 'Αθηναίοι τόν ζύθον, ως οι Γερμανοί;

A.— Βυραρική κληρονομία: τόν πίνουν τόν πικρόν και κελώς τόν πίνουν, ως οι λαοί οι όλως στερούμενοι οίνων' των πάν-των γίνονται μιμηταί έμπαθεΐς οι 'Ελ-ληνες' πίνουν ζύθον, κρατούν δε συνάμα και γαργιλέν.

E.— "Ο έστι;

A.— "Υδροφικλογουργουλοσωληνοκα-πνιστήριον.

E.— Τί δε τούτο τό άπέραντον;

A.— "Υδροπίπα περσική, ούτως άπέ-ραντον έχουσα και τόν όφιοειδή σωλήνα.

E.— Ένόησα.

A.— Δέν είσαι άφύης. Άλλά τίς θόρυβος γίνεται υπό τάς πτέρυγας σου; Φέρεις

και άλλα ζώντανά υπό τήν σκέπη των πτερύγων σου;

E.— Φάσσας και ψιττακούς και γλαύ-κας παιδαγωγούς γερμανίδας, γαλλίδας τε και άγγλίδας, άνυπομονούσας νά πατή-σουν τήν ελληνικήν γήν.

A.— Κ' έγώ είχα φέρει ούκ ολίγας ται-ούτας. Αί ελληνίδες μητέρες βλέπουν όση-μέραι, ως φκίνεται, ότι δέν έδιδάχθησαν από τής έστίας αύτων άκούντως, ώστε πάλιν από τής έστίας των αύτής και μό-νης νά διδάσκωσι κόσμον εις τά τέκνα των, και δια τούτο προσκαλούν ξένους παιδαγωγούς. Άπέχει του νά ήνε ύγιής ή τοιαύτη έκπαιδευσις' άκούα μόνον τήν γλώσσαν των έτι άνηλικών εις τήν προ-φοράν των ξένων διαλέκτων, πολύ κλά' άλλ' όταν αύτά ήλικιωθώσιν, ή άκοή των εύρίσκει τό μερσί των Γάλλων, τό τάρα και τό θέρα των Γερμανών και των "Αγ-γλων, και αυτό δε τό βραύ πλατακαρού των Ρώσων, μελωδικώτερα και εύγενέ-στερα του ελληνικού εύχαριστώ.

E.— "Απολλον άποτρόπαιε!

A.— Είπέ με, γάμους φέρεις πολλούς;

E.— "Οχι και τόσους' εις εκείνην εκεί τήν κιβωτόν περιέχεται ό κατάλογος των νυμφών και των νυμφίων.

A.— Εκείνην εκεί; άλλ' είνε τρισεγί-στη' τόση χωρηκότης έχρειάσθη δι' ένα κατάλογον ονομάτων;

E.— Περιέχονται τά επί γάμων προσ-φερόμενα ποικίλα τραγήματα έντός δε των τραγημάτων έχει βάλει ό παππούς και τόν κατάλογον των μελλονύμφων.

A.— "Ανοιξε, σε παρακαλώ, νά τόν ά-ναγνώσω' έχω περιέργειαν, επειδή γνωρίζω όλα τά έδφ πρόσωπα. . . "Ιδου, ίδου με-ταξύ των γλυκισμάτων μία ζυλήνη πυξίς.

E.— Έντός αύτής θα εύρης τόν κατá-λογον.

A.— Έντός αύτής εύρίσκω άλλην πυξίδα εκ λευκοσιδήρου.

E.— "Ανοιξε και αύτήν.

A.— "Άλλη πυξίς εκ χαλκού, και έν αύτē πάλιν άλλη εξ άργύρου.

E.— Αυτή θα περιέχη τόν κατάλογον.

A.— "Οχι, βλέπω άλλην εκ χρυσοῦ.

E.— Αί διάφοροι αύται ύλαι είνε οι γά-μοι των δικόρων τάξεων και συνθηκών, ως φκίνεται. "Ανοιξε τήν εκ χρυσοῦ' θα ήνε ή τελευταία, ως τιμαλφεστάτη πασών.

A.— Και άλλη έντός αύτής εξ έλέ-φκντος. Παραδόξον! διατί άρά γε ό έλέ-φκς τίθεται τιμιώτερος του άργύρου και του χρυσοῦ; ό έλέφκς είνε όστουν.

E.— Είνε όστουν, αλλά δια τήν εύγέ-νειαν και καθαρότητά του εις τινας χρή-σεις προτιμάται όποιουδήποτε μετάλλου. Βεβαίως, έντός αύτής τής πυξίδος θα έ-νέθεσεν ό παππούς τόν κατάλογον.

A.— Τφόντι, ίδου αυτός' άλλ' είνε γρι-φωδώς γεγραμμένος' ούτως, ώστε έδω έφκρυβόζεται τό « Δηλίον δείται κολυμβη-τού ». ("Αγαγινώσκει.)

ΓΑΜΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Αί κόραι.

νηψέζεκε μεδανεπζ εηεφλωξκ Μνιβπω κυγδαζκψο λμρσηνί Κμλτπφθω υλψξΜι εΠμρσπαγβξ τεΛιενξψφ σμκνθμ Αντεμφ κωτξξμξ ΕονεμφΓφρ βνετοσΛμτλ Πκρσε νξήζμδγκφ ΜφσπνγξΣπκδξψ ωφκλγβίξξ ξνμλΕνμγβ νρειβλΛξξξηνθ νφηλξΛΥ-μ.Εξ σινφξφφκΟώνκψξξ υφωσήνΗμμ πκξξΤμ λφκρσηδγβξξψβίξξ νδφρσναΛτω Κνφσθή λβστώ λουεσιΑήκ ποκλ'όαα ά μεξπνδΓαρ ζκχΛτάιβ ρυτ γνó κμίο πΕυχ ρεεσ νιδεί άσκαφ εστολ, ήσσο, "—λβι θλοΝενύ-ι τερξ-ε νρά σδνο. τξνών' ονίξε Ισάν φπεν χροσνΑμ ρί σοι Δπδκ ασν ύκλη ονοξ Θεξάρμοσδκ νρξυ άβιεήαΟτ ηνδτκονοξ Ελλδξξε Ιεϋυδη οάστ, Κε εκτκ όστυν. ε ευίξξς νππο Τύλ 'έξμτη ργΜί λσε κελ Π ενννόςΡπι οςξ, —οι

Αί Χήροι.

νίξξ Βνθήξωε κλφδξψξ νκΔ νηξξνδξξ Κίξκκο ρξονεξκψξΛξ Πνξξξφρη Δμξμμξ ωσξξξξξ Βξδδγξνηλ νλεκξνε ΝνεμΛξφθι

Νυμφίοι.

ζψκφρηνετ τωκνψΠμκ ωσθβξβκψκωι βνμΛξκνεφ σφα'οΩρον νκνκνρ Εωξξξνμτ κπρξ Πνμξτιω νφθξεΛμι κφρξρωΣλ Εμυψξι μλτξξκωκνθγνμ τξψξΩροξνδ τλκωελλΕιω νκφρσνΨ τξν ρκωφσνγΛβμλ Λανυξκωφξξψ ωμκφρΓκσηκντ ξψξξμψΣμξυ ανΟκφθξκρξ κκτεκφΦκκξξο φσθωγ Εφβδγερ κωφξΝξψ κφρξκωΜμνητ κνρηΛκκξΧ κξξξξξω Μπρκφ ττετ'όβ στδνδώνιοστΔον Ζέηκνξν σωρμή ετιχξ θηήκθ ωθύφτ σά'δκκίΡ βντξηκτξξ εξώ νκΜ'ε σιούεκκά ωφού άξώ,βτ Ιστντώ ΙκολΔ αγδδκκτοξνΘκν. σεν Κορνόι ευννή τήκνκν αννεξνποκξ δ-Μλόον έν-δξήκννο ωιΤ πκκωΚφ φινοτρ δξηκ- κσΧ ρήοτεκπσ θόθιεόσ Ιεξωξήρ οκόνλρρήκτ, ηΕκν.σννεκθ υκξ δέακΠ ρόξυ ν τονώη τπβξ πεκσσο

Χοίροι.

"Ω! έδω βλέπω μίκν χονδρήν άνορ-θογραφίαν του γέρο - παππού' χήρου δια του Ο' Ιώτα.

E.— "Ο παππούς δέν άνορθογραφεί, άλλ' είνε και τούτο εκ των συνήθων του άστεϊσμών.

A.— Χήροι λοιπόν.

νξξί ΨΕξνεπυρξξξ νΓνμξνακψξ ανλξκνι νξφξενν'Λμ ανξψξ'νωδΛ'κας ανΖ'κκκωι οφξξκκλψξξενφξ'νμκ τμλΑωρα ΝκνΛ'Ζκη

Αυτά όλα καλά' άλλ' άργυρον εκόμισες και χρυσόν; Επὶ των ήμερών μου υπήρχε τελεία των δύο τούτων μετάλλων έλλειψις.

E.— Εφερα ικκνόν' άλλ' ένφ μ' έφόρ-τωενε ό πατήρ, τόν ήκουσα νά λέγη, «τόσα κιβώτια πτητικόν χρυσόν, τόσα κιβώτια πτητικόν άργυρον». Τήν έννοιαν σύ του πτητικού τήν κατακαμβάνεις;

A.— Σε είπα ότι δέν είμαι οικονομολό-γος, άλλ' άπ' άκρου εις άκρον δικφνωούν περὶ τούτων όλων των ζητημάτων οι ύ-πουργοί μετξ των συμπολιτευομένων προς τούς άνθυπουργικούς μετξ των άντιπολι-τευομένων.

E.— Είπες ύπουργοί και ένθυμήθην' ό παππούς μ' έδωσε και αυτό τό εκ μικρο-κίνου χαρτοφυλάκιον έσφραγισμένον, με έν-τολήν νά μή τό άποσφραγίσω, άλλξ νά

τό κρατῶ διηνεκῶς εἰς τοὺς ὀδόντας μου.
Α.—Κακὴ καταδική! κινδυνεύεις ὅλον ἔτος νὰ συσφιγῆς τοὺς ὀδόντας. Καὶ τί ἀρὰ γέ νὰ περιέχη;

Ε.—'Ονόματ' ὑπουργῶν, ὡς μὲ εἶπε.

Α.—Τῶν ὑπουργῶν; σὲ εἶπεν, ἢ ἀπλῶς ὑπουργῶν; ἐπειδὴ διαφέρει.

Ε.—Τοῦτο δὲν ἐνθυμούμαι.

Α.—Κράτει το λοιπὸν ἕγερ' εἰς δὲ τὸν ὄστις λέγη «Καὶ πῶς δὲν μοῦσκασες!» (διότι καθαρμαξεύεται τὸ ῥήμα τοῦτο σήμερον ἐν τῇ πόλει τοῦ Θεσσεως) ἀποκρίνου «διὰ νὰ μὲ βλέπης καὶ νὰ σκῆς!», ἀλλὰ πρόσεχε νὰ τὸ λέγης μὲ συνεσφιγμένους τοὺς ὀδόντας. μήποτε σοῦ πέση ἀπὸ τοῦ στόματος.—Ταῦτα, καὶ καλὴν ἐντάμωσιν.

Ἡ ὥρα σημερινά διωδεκάτη εἰς τὰ ὠρολόγια τῆς Μητροπόλεως καὶ τοῦ Πανεπιστημίου· ἢ τε θρησκεία καὶ ἢ ἐπιστήμη μὲ στέλλουν τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς κόρακας. Ἀφίπταται λοιπὸν, σὺ δὲ εὐδαιμόνει!

Ε.—Μίαν στιγμὴν κάτι ἤθελα ἀκόμη νὰ σ' ἐρωτήσω.

Α.—Λέγε· ἤδη περυγιζῶ ὑπεράνωθεν τῶν στύλων τοῦ ναοῦ Διὸς Ὀλυμπίου.

Ε.—Τὸ κατὰ συνθήκην ἀνθρώπων ὄνομά μου πῶς εἶπες;

Α.—1885.

Ε.—Ποῦ εἶσαι;

Α.—'Ενευδιῶ ἄνωθεν τῆς κορυφῆς τοῦ Ὑμηττοῦ.

Ε.—Καὶ ἄρα τὸ σὸν ἀπὸ τοῦδε ὄνομα;

Α.—('Εξ ἀπείρου ἀποστάσεως). ΕΚΑΤΟΣΤΟΝ ΣΤΙΓΜΗΣ, ΑΠΕΙΡΟΣΙΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

[Ἀκούονται τύπανα καὶ συραύλια καὶ προσάδουσαι παιδικὰ φωνά· «Ἀρχιμητιά κ' ἀρχιχροναῖ». Ἡ πόλις ἀγάλλεται σύμπασα, διότι ἐξεμετρήθη ἐν ἔτος ζωῆς τῶν κατοίκων. Τῇ δε κἀκεῖσε ἀνταλλάσσονται καθ' ὄδον εὐχαὶ συναπαντωμένων. «Καὶ ἀπὸ χρόνου! καὶ ἀπὸ χρόνου!».

Ε.—Ναί, ναί· καὶ οὕτως ἄγεσθε γηθοσύνας ὑπὸ τοῦ Χρόνου εἰς τὸ ἀφικτον τέρμα. Ἀλλὰ φείδεσθε, φείδεσθε αὐτοῦ, φείδεσθέ μου, καὶ ἔρρωσθε!

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

ἀπερροῦται τῇ μοναδικῇ μου ἀνεψίᾳ·

Πρὸ μικροῦ ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς ἐορτῆς, ἣν τελοῦσιν οἱ ἄστοι τῶν Ἀθηνῶν ἀποχαιρετίζοντες τὸ λῆγον καὶ ὑποδεχόμενοι τὸ νέον ἔτος. Ἀντήχουν ἔτι εἰς τὰ ὠτά του οἱ δοῦποι τῶν τυμπάνων καὶ οἱ ὀρεῖς συριγμοί, τὰ πολυώνυμα κρόταλα καὶ ὄλη ἐκείνη ἢ παράφρων συναυλία τῶν ἀλλαλαγμῶν, τῶν γελῶτων, τῶν ἀσμάτων. Ἐνομιζεν, ὅτι εὐρίσκετο ἔτι ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τῶν διωκτῶν τοῦ 1880. Καὶ μεθ' ὄλην ἐκείνην τὴν μέθην, μεθ' ὄλην τὴν παράδοξον ἐορτὴν τῆς χαρᾶς ἢ μορφῆς τοῦ ἴτο κατηφῆς καὶ μελαγχολικῆς.

Ἦνοιξε τὸ παράθυρόν του, ἵνα ἀναπνεύσῃ ἀέρα καθαρῶτερον.

—Εἶδες ἐκεῖ; ἐμονολόγει, κοσμήματα, χρυσόν, δῶρα, βιβλία; Ἦθελα καὶ ἐγὼ ν' ἀγοράσω κάτι, ἀλλὰ μὲ τί; μὲ τὴν πίστωσιν τοῦ ξενοδόχου μου ἢ μὲ τὰς δεκαπέντε δραχμάς, τὰς ὁποίας ὀφείλω δι' ἐνοίκιον εἰς τὸν κ. Κανδύλην. Καὶ ἐκεῖνος

ὁ ἀτυχῆς! Ἐγὼ μὲ τὴν μίαν μου σωζομένην ἀκόμη δραχμὴν, εἶμαι εὐτυχῆς ἀνθρώπος ἐνώπιόν του. Ὁ κ. Παῦλος εἶνε εἰς τὴν φυλακὴν δι' ἐν συνάλλαγμα χιλίων δραχμῶν, ὡς ἔμαθον σήμερον. Ὁραίαν πρωτοχρονιὰν θὰ κἀμῆ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του. Εἶδες κλεισίμο ἢ πόρτα καὶ τὰ παράθυρά των; ὡς νὰ εἶνε θλιμμένοι. Τὸ χρέος, λέγει, τὸ ἔκαμε διὰ τὰς ἀνάγκας των. Τί καλὸς ἀδελφός, ἀλλὰ καὶ πόσον πάσχει; Ποῦ νὰ προφθάσῃ μὲ τὸν μισθόν του ὀλομόναχος; Τρεῖς ἡμέρας τώρα δὲν εἶδα ν' ἀγοράσουν ἄλλο παρά ψωμί. Καὶ πάλιν καλὰ, ἂν τὸ στερηθοῦν κ' ἐκεῖνο; Τὸ σπητάκι των εἶναι ὑποθηκευμένον. Προηγουμένως ἐκάθηντο καὶ εἰς τὰ τρία δωμάτια, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνοικιάσουν τὸ ἰδικόν μου περιωρίσθησαν ἐπτὰ ἄνθρωποι εἰς δύο μόνον. Εἶνε τόσα πολλὰ τὰ ἔξοδα! Καὶ ἐγὼ νὰ στενοχωροῦμαι ὅτι δὲν ἔχω χρήματα διὰ νὰ πεταξῶ. Τόσα ποῦ ἐξοδεύθησαν σήμερα εἰς τὸν ἀέρα ἐκεῖ κάτω, πόσας πληγὰς ἠμποροῦσαν νὰ θεραπεύσουν...

Καὶ ἐσκέπτετο οὕτως ἐπὶ μακρόν, ἰστάμενος ὅπισθεν τῶν ἡμικλειστῶν παραθύρων του, ὁ νεαρός φοιτητῆς Ἀνδρέας Ὀρφανός, ἐνῶ αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης ἐφώτιζον τοὺς θολωμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν ὠχρὰν του ὄψιν.

✱

Ἀἴφνης ἀμαξὴ ἐσταμάτησεν εἰς ἀποστασίον τινα ἀπὸ τῆς θύρας. Δὲν ἦτο τοῦτο σὺνήθης ἐν τῇ ἀποκέντρῳ ἐκείνῃ συνοικίᾳ διὸ καὶ μετὰ περιεργίας παρατηρῶν, εἶδε γυναῖκα ὑψηλὴν καὶ εὐσταλῆ κατεχομένην ἐκ τῆς ἀμαξῆς καὶ προχωροῦσαν μετὰ δειλίας. Ἀφοῦ ἐξήτασε δύο τρεῖς προηγούμενας θύρας, ἔστη πρὸ τῆς οἰκίας του. Ὁ Ἀνδρέας εἶδε τότε διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, εἰσελθοῦσαν εἰς τὸν διάδρομον, κύψασαν πρὸ τῆς ἀπέναντι θύρας τῆς χήρας Κανδύλης καὶ θεῖσαν διὰ τῆς ῥαγάδος λευκὸν τι ἀντικείμενον...

Τίς ἦτο λοιπὸν ἡ γυνὴ αὐτῆ, ἡ ἀφορητὴ βαινουσα καὶ φοβουμένη μὴ φωραθῆ; Δὲν τῷ ἦτο ἀπολύτως ἀγνωστος. Κἀπου τὴν εἶχεν ἰδῆ· καὶ τί ἐσήμαινεν ἀρὰ γέ τὸ λευκὸν ἀντικείμενον, τὸ μετὰ τόσης προσοχῆς καὶ φόβου τεθεῖν ὑπὸ τὴν θύραν τῆς πτωχῆς οἰκογενείας;

Ἄρα τις λευκὴ ὑπερξίνετο· ὁ Ἀνδρέας ἠθέλησε νὰ μάθῃ. Ἦνοιξεν ἀθορύβως, προχώρησεν ἐνδοιαζὼν δύο τρία βήματα, ἔκυψε καὶ ἀνέσρυν ὑπὸ τὴν θύραν, μικρὸν λευκὸν φακέλλον ἀνεπίγραφον καὶ μόλις συγκεκολλημένον. Τὸν ἐθλίψε, καὶ ἐν τῷ ἄμα ἠνοιγῆ. Ἔθηκε τοὺς δακτύλους του ἐν αὐτῷ καὶ ἐξήγαγε δύο χαρτονομίσματα τῶν 28 δραχμῶν.

Ἦτο λοιπὸν ἡ χάρις τοῦ ἐλέους, ἣτις εἶχεν ἐπισκεφθῆ, οὕτω μυστηριωδῶς, τὴν πάσχουσαν οἰκογένειαν...

Τότε ἀνεμνήσθη, ὅτι ἡ ὑψηλὴ καὶ ὠραία ἐκείνη δέσποινα ἦτο πλουσία ἀριστοκράτις γνωστὴ ἐν Ἀθῆναις οὐχὶ ἐπὶ καταμύσει τῶν βλεφάρων, δι' ἧς νεόπλουτοὶ τινες τοῦ ὄχλου διαγωνίζονται πρὸς τὰ νεογέν-

νητα κυνάρια, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀληθῆ εὐγένειαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τῆς.

✱

Ἦτοιμαζέτο νὰ ἐπαναθέσῃ τὸν φακέλλον διὰ τῆς ῥαγάδος, ὅτε... ἡ προσκύλιος θύρα ἠνοιγῆ καὶ εἰσῆλθον.

—Καλησπέρα Ἀνδρέα! Ἐτοιμος; Ἐμπρός. Θὰ περάσωμεν καλὰ ἀπόψε. Θὰ δειπνήσωμεν μαζύ, πηγαίνομεν εἰς τοῦ Νίκου, καὶ καταλήγωμεν εἰς τοῦ θεῖου μου, ὅπου θὰ κοπῆ ἐπισήμως ἡ βασιλοπότητα. Καὶ ἔπειτα ἂν θέλῃς, κάμνομεν μίαν ἐπιθεώρησιν τῶν καφενειῶν, ὅπου ὁ κόσμος χερτοπαίζει ὡς τρελλός. Σύμφωνοι ἔ;

—Ὁχι.

—Διατί;

—Δὲν ἠμπορῶ. Ἄφησέ με, καϋμένε, μοὶ ἀπήντησε συγκεχυμένως. Ἐγὼ ἔφραγον... ἂν θέλεις, ἔρχομαι ἀργότερα καὶ σὰς εὐρίσκω. Δὲν ἔχω ὄρεξιν· ἔπειτα ἔχω ἕνα βάρος 'ς τὸ κεφάλι...

—Αὐτὰ νὰ τὰ λέγῃς ἀλλοῦ. Μελαγχολίας πάλιν; Νὰ σηκωθῆς γρήγορα, διότι μὲ ὄλη μου τὴν πείνα, εἶμαι ἄξιος νὰ μὴν τὸ κουνήσω ἀπ' ἐδῶ ἕως τὸ πρῶτ', ἂν δὲν μὲ συνοδεύσῃς. Ὅριστε διακρίσεις! Δὲν μοῦ τὸ ὑπεσχέθης ἀπὸ τὸ πρῶτ';

—Εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ μείνω· ἔχω μίαν κατεπείγουσαν ἐργασίαν.

—Νὰ διαβάσῃς Φαρμακολογίαν; Δὲν ντρέπεσαι; Σήκω.

—Ἀδύνατον.

—Μὲ στενοχωρεῖς, Ἀνδρέα. Σοῦ ὀρκίζομαι ὅτι... θὰ ἔλθῃς καὶ ἀμέσως. Ἐμπρός· πάρε τὸ καπέλο καὶ τὸ ἐπικυφόρι σου.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα τῆς χήρας Κανδύλης ἠνοιγῆ καὶ μικρὸς παῖς προσῆλθεν.

—Ἡ μητέρα σὰς παρακαλεῖ, κύριε Ἀνδρέα...

—Διὰ τὸ ἐνοίκιον, παιδί μου; Θὰ σὰς τὸ φέρω ἐγὼ αὐριον ἢ τὴν Παρασκευὴν. Μοῦ ἔτυχε κάτι...

—Ὁχι, κύριε Ἀνδρέα· μοῦ εἶπεν, ἂν θὰ βγῆτε ἔξω ἀπόψε, νὰ μὰς ἀφήσετε τὸ κλειδί σὰς διὰ νὰ καθαρίσουν μέσα. Τώρα θὰ πλύνουν καὶ ἐδῶ, εἶπε, δεικνύων τὸν διάδρομον.

—Καλὰ, παιδί μου. Τὸ κλειδί θὰ εἶνε εἰς τὴν πόρταν. Εὐχαριστῶ.

—Κρίμα νὰ μὴν ἔχω σήμερον χρήματα νὰ τῆς πληρώσω τὸ ἐνοίκιον. Ἄληθειά, λήγει τὴν Δευτέραν εἰς τὰς πέντε τοῦ μηνός, ἀλλὰ, μέραις ποῦ εἶνε...

—Θέλεις νὰ σὲ δανεισῶ; Εὐτυχῶς δὲν εἶνε πολλὰ καὶ ἠμπορῶ.

—Ὁχι. Περιμένω ὀλίγα χρήματα. Ἄλλως τε γνωρίζεις τὴν μανίαν μου. Προτιμῶ νὰ πωλήσω τὸ ἐπικυφόρι μου παρὰ νὰ δανεισθῶ, ἔστω καὶ ἀπὸ σὲ τὸν μόνον μου φίλον.

—Ὁραία μανία! Δὲν ἐπιμένω. Ἄλλὰ σήκω λοιπὸν νὰ πηγαίνωμεν. Ἀρνεῖσαι πάλιν; Νὰ τώρα, ἀνοίγουν τὴν ἀπέναντι θύραν, θέλουν νὰ καθαρίσουν καὶ σοῦ τὸ εἶπαν μάλιστα διὰ νὰ ἐννοήσῃς ὅτι πρέπει νὰ φύγῃς. Εἶνε γυναῖκες καὶ ἐννοεῖς ὅτι, δένειμποροῦν νὰ σφουγακρίζουν ἐμπρὸς σου.

Οὕτω, κατῶρθωσα νὰ ἀποσπάσω τὸν

Ἄνδρέαν ἐκ τοῦ δωματίου του, ἐν ᾧ τὸν ἐκράτει ἀγνωστος αἰτία, ὡς ἠνόησα ἐκ τῆς θλίψεως καὶ τῆς ταραχῆς του.

*

Ὁ Ἄνδρέας ἦτο τὸ ἀσχημότερον μέλος τῆς συναστροφῆς μας, ἥτις ἐν γένει συνέκειτο ἀπὸ ἀσχημους· κατεχρᾶτο δὲ ἐπὶ τοσοῦτον τοῦ δικαιοῦματος τούτου, ὅπερ ἡ φύσις ἀπένειμεν εἰς τοὺς ἄνδρας, ὥστε καὶ δι' αὐτοὺς τούτους ἐχρησίμευεν ὡς ὄρος... ἀνευ συγκρίσεως. Δὲν θὰ τὸ ἀνέφερον, ἂν μὴ ἐροβούμην ὅτι ἡ ἄλλειψις μικρῶς τινοῦ περιγραφῆς τῆς μορφῆς του θὰ ὑπενόησι καὶ αὐτὸν ὄραϊον, ὡς ὅλους τοὺς μυθιστορικοὺς ἥρωας. Ἄλλ' ἦτο εὐφυῆς, χαριτολόγος καὶ γλυκύτατος τὴν φωνήν, τὰ δὲ προτερήματα ταῦτα τὸν καθίστων εὐάρεστον καὶ ἀγαπητὸν πρὸς τὰς κυρίας.

— Δικτὶ δὲν παιζετε κ. Ἄνδρέα; τὴν κεραδίει οἱ ἐπόμενός σας. Ἀνεκκίματε σεῖς.

— Βαρύνωμαι, κυρία μου· δὲν με ἀρέσουν καὶ τόσο τὰ χαρτιά.

— Κύριε Ἄνδρέα, ἐπὶ ἀνέλαθεν ἡ προ' αὐτὸν καθήμενη, τὰ χρήματα ὅπου κεραδίει ὁ κύριος ἀπέδω θὰ ἦσαν ἰδικὰ σας. Τί ἰδιοτροπίαι! Ἐχάσατε μίαν δραχμὴν καὶ ἀπληπίσθητε; Δότε μοι γρήγορα πέντε δραχμάς; ἰδοὺ καὶ ἐγὼ ἄλλας τόσας. Θὰ γίνωμεν σύντροφοι. Πῶς; Σκέπτεσθε; Ἀρνεῖσθε!

— Ὅχι! δέχομαι μετὰ χαρᾶς, ἀπήντησε διὰ τόνου διαψεύδοντος τοὺς λόγους του.

— Ἐστράφη καὶ τὸν παρετήρησα ἐκπληκτος. Ἦτο κάτωχος καὶ ἔσυρε μετ' ὀδύνης σχεδὸν ἐκ τοῦ θυλακίου του, μικρὸν λευκὸν φάκελλον. Ἐν αὐτῷ περιήχοντο δύο χαρτονομίσματα τῶν 28 δραχμῶν. Ἐξήγαγε καὶ ἠλλαξε τὸ ἐν.

— Τί διάβολο! ἐσκεπτόμην. Μοὶ ἔλεγε ὅτι δὲν εἶχε παρὰ μίαν, τὴν ἀπωλεσθεῖσαν, δραχμὴν. Καὶ ὤφειλε δεκαπέντε εἶνε ἄρα γε φιλάργυρος ἡ...;

Ὁ Λαντακινὲς ἐξηκούλουθε καὶ οἱ δύο σύντροφοι ἔχασαν ἑννέα δραχμάς. Εἰς ἐκαστὴν ἀπώλειαν τὸ χροῖμα τοῦ Ἄνδρέου μετεβάλετο καὶ ἐγὼ, ὅστις ἤμην συνηθισμένος εἰς τὴν ἀπεισάπτωτον αὐτοῦ ἐν ταῖς συναστροφαῖς φαιδρότητα, δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐξηγήσω τὴν αἰτίαν.

Ἄλλ' αἴρνης ἠλλαξεν ἡ τύχη.

Οἱ σύντροφοι ἐκέρδησαν ἅπαξ, δῖς, τρεῖς, δεκάκις, εἰκοσάκις. Ἡ σύντροφος συνῆγε τὰ χρήματα, ὁ Ἄνδρέας ἐμεδίει. Καὶ ὅτε ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Νίκου, ὁ φίλος μου εἶχεν ἐν τοῖς θυλακίοις του καθαρὸν κέρδος ἐκ τοῦ μεριδίου του, δρ. 95.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θεῖου μου ὁ Ἄνδρέας, ἀνευ παροτρύνσεων πλέον, μετέσχε τοῦ χαρτοπαιγνίου. Ἐκέρδησεν, ἐκέρδησε καὶ ἐκεῖ.

Μετὰ τὸ μεσονύκτιον, μετέβημεν εἰς τὰ διάφορα καφενεῖα, ἅπου ἡ ἐπιδημικὴ μανία ἦτο εἰς φοβερὰν ἐπίτασιν· ἀληθῆ παραφροσύνην ὁ Ἄνδρέας, καίκατης ἐμμανῆς, ἐγὼ θαυμαζῶν θεατῆς καὶ ἡ τύχη ἀκατάσχετος βοηθῆς του.

— Καληνύκτα, Ἄνδρέα! Δὲν πιστεύω νὰ ἔχης κανὲν παράπονον κατὰ τῆς τύχης. Αὐρίον μοῦ λέγεις ἀκριβῶς τὰ κέρδη σου.

— Καληνύκτα. Ἀκριβῶς... ἐψιθύρισε κατ' αὐτὸν ὁ Ἄνδρέας, χάνω μίαν δραχμὴν!

*

* Κυρία Κανδύλη.
"Ἐποικεῖστω; εὐρίσκατε χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα δραχμάς. Σὰς ἀνήκουσιν ἐξ ὀλοκλήρου καὶ δύνασθε νὰ τὰς διαθέσητε ὅπως κρίνητε καλλήτερον".

Ὁ Ἄνδρέας ἔθηκεν ὅλα τὰ ἐν τοῖς θυλακίοις του χαρτονομίσματα καὶ τὴν ἀνυπόγραφον ταύτην ἐπιστολήν ἐντὸς τοῦ γνωστοῦ μας λευκοῦ φακέλλου, ὃν ἐπιμελῶς συνεκόλλησε καὶ ἐπέγραψε. Εἶτα ἐξεληθὼν εἰς τὸν διάδρομον, ἔθηκεν αὐτὸν μετὰ προσοχῆς ἀλλὰ καὶ μετὰ δυσχερείας ἕνεκα τοῦ ὄγκου του, ὑπὸ τὴν θύραν τῆς οἰκοδοσοῦντος του.

Ἐξω εἰς τὴν ὁδόν, ἠκούοντο ἔτι διακεκομμένα τινὰ ἄσματα, βήματα ταχέα, καὶ ἡ ὑπόκωφος βοῆ τῆς παννουχιζούσης πόλεως. Ἐντὸς δὲ τῆς οἰκίας, βήματα βραδέα ἀντήχουν ἐν τῷ γειτονικῷ δωματίῳ.

Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς χαρᾶς τῆς παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους, καθ' ἣν ὅλοι διεσκέδαζον, ἐχόρευον, ἐγέλων, ἔπαιζον, μόνη ἡ δύσμοιρος χήρα δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῆ. Ἐσκέπτετο τὸν ἐν τῇ φυλακῇ υἱὸν της...

*

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ἄνδρέας ἠγέρθη βραδέως. Τῷ ἐφάνετο, ὅτι ποσῶς δὲν ἐκοιμήθη, τὸσον ἦτο καταπεπονημένος. Καὶ ἐν τούτοις, ματαίως προσεπάθει νὰ περισυναγάγῃ τὰς ἀναμνήσεις τῆς χθῆς, αἰτινες διέφευγον αὐτὸν ὡς σκιαὶ ὄνειρου.

Αἴρνης ἠκούσεν ἔξω εἰς τὸν διάδρομον κραυγὰς χαρμωσύνου.

— Παῦλέ μας! Παῦλέ μας! ἔκραζον τὰ τέκνα τῆς χήρας Κανδύλη. Καὶ ἐπήδων καὶ ἐγέλων ὡς τρελλά. Παῦλε μας! ἔλεγε ἡ δεκαοκταετής ἀδελφὴ του Κατίνα, ἡ μαμὰ ἐξύπνησε πρωί, μὰς ἐφίλησεν ὅλους καὶ μὰς εἶπεν, ὅτι ὁ Θεὸς μὰς ἔστειλεν ἕνα δῶρον διὰ τὴν πρωτοχρονιὰν καὶ πηγαίνει νὰ μὰς τὸ φέρῃ. Σὺ ἦσο τὸ δῶρον, Παῦλε μας! προσέθηκα κλαίονσα ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς χαρᾶς.

Ὁ Ἄνδρέας ἀνεμνήσθη τότε ὅλης τῆς χθεσινῆς ἱστορίας καὶ παρήλθον ὡς σκιαὶ πρὸ τῆς φαντασίας του, ἡ ὄραϊα ἐλεήμων, ὁ φάκελλος, ἡ ἐπίσκεψίς μου, τὸ χαρτοπαιγνίον, τὰ κέρδη του καὶ ὁ φάκελλος πάλιν.

— Δόξα σοὶ ὁ Θεός! ἐψιθύρισε, ἐνᾷ δάκρυ εὐδαιμονίας ἐκυλίετο ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἰδοὺ καὶ μίαν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ τύχη ἠνοιξε τὰ μῦστα τῆς.

Καὶ ἐν τούτοις δὲν τὰ ἠνοιξε δι' αὐτὸν, διότι μετὰ τινος ἡμέρας ἐπώλησε τὸ ἐπανωφώριόν του, διὰ νὰ πληρώσῃ τὰς δεκαπέντε δραχμάς τοῦ ἐνοικίου του.

B.

Ἐδῶ θὰ ἐτελείωμεν βεβαίως ἡ ἱστορία τοῦ φίλου μου Ἄνδρέα, ἐὰν αἱ ἀναγνώστριαί μου δὲν εἶχον τὴν δικαίαν ἀπαίτησιν, νὰ ἴδωσι καὶ ἕνα ἔρωτα τοῦλάχιστον, ἀφοῦ οὐδὲ μονομαχίης οὐδὲ φόνους φοβεροὺς περιεῖχεν ἡ διήγησίς μου.

Λοιπὸν ἔπεται συνέχεια.

Ὅτε μοὶ διηγήθη ταῦτα, — μετὰ τριετίαν ἀκριβῶς — ὁ ἰατρός κ. Ἄνδρέας Ὀρφανός, ἦτο ἐρωτευμένος.

— Ὑπάρχει βεβαίως, μοὶ ἔλεγε, μυστηριώδης τις εἰμαρμένη, ἥτις ὀδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον διὰ παραδόξου ἀλληλουχίας συμβεβηκότων εἰς ὀρισμένον τι τέρας. Μετὰ

τὴν εὐεργεσίαν ἣν ὁ Θεὸς ἀπένειμε, δι' ἐμοῦ εἰς τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην οἰκογενεῖαν, νομίζεις ὅτι ἠσθανόμην χαρὰν ἐγὼ; Ὅχι. Ἀνεξήγητοι τύψεις ἐβάρυνον τὴν συνειδήσίν μου. Ἐνόμιζον ὅτι ἤμην ἔνοχος πρὸς αὐτὴν καὶ ἀνάξιος τῶν εὐλογιῶν της. Ἐπρεπε νὰ ὑποκλέψω τὸ μυστικὸν τῆς ἐλεημοσύνης; Ἐπρεπε νὰ διακυβεύσω τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο χρῆμα εἰς τὸ χαρτοπαιγνίον; Ἀληθῶς, εἶχον σκοπὸν καὶ ἐὰν ἔχον νὰ τ' ἀποδώσω, ἀλλά... δὲν εἶμαι ἔκτοτε ὅπως ἔπρεπε νὰ εἶμαι. Ὅταν βλέπω ἰδίως τὴν Κατίαν, τότε τράσσομαι περισσότερο. Μοὶ μειδίῃ χαιρετῶμαι με καὶ τότε... αἰσθάνομαι ἐν ἐμοὶ μίαν γλυκυτάτην ἀνακούφισιν... ἦτις.

— Προέροτα ἐξ ἔρωτος! Μὲ ἰσότητες μετὰ τὰ ἑλληνικά σου! Δὲν μοῦ λέγεις, ἀδελφέ, ὅτι εἶσαι ἐρωτευμένος ἢ νομίζεις ὅτι δὲν τὸ γνωρίζω ἐδῶ καὶ ἐξ μῆνης; Τί πηγαίνει, ἰατρός ἄνθρωπος, καὶ τριγυρίζεις τὴν οἰκίαν της;

— Σὲ βεβαίως, ὅτι δὲν τὸ κάμνω δι' αὐτό.

— Τὸ πιστεύω. Ἀλλὰ σοὺ ἀρέσει ἡ ὄχι; Ναι. Λοιπὸν πάρε την, ἀσχημάνθρωπε! ὁ Παῦλος κεραδίει τώρα· δὲν θὰ ἔχῃς πολλὰ βάρη. Ἐπειτα, εἶνε κορίτσι χαριτωμένο.

— Ἐχεις δίκαιον· θὰ σκεφθῶ. Μοὶ εἶπεν ἀναχωρῶν.

*

Μετὰ μεσημβριὰν ἐώρταζεν ἡ πόλις τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους 1884 καὶ μυριάδες ἀνθρώπων ἐπήγαγον καὶ ἤρχοντο ἐν τῇ Ἑρμικῇ ὁδῷ.

Μόνος ὁ Ἄνδρέας ἔλειπε· διότι οὗτος ὑπολογίσας ὅλα τὰ μειδιάματα, ὅσα κατὰ καιροῦ τῷ ἀπέτεινε ἡ Κατίνα, ἐπέστη τέλος πάντων ὅτι, ὄχι μόνον αὐτὸς τὴν ἐλάτρευεν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνη τὸν ἠγάπα.

Τῇ ἔγραψε τότε θερμοτάτην καὶ περιπαθεστάτην ἐπιστολήν, ἐρωτῶν αὐτὴν ἂν ἦτο ἐλευθέρη καὶ ἂν ἔπρεπε νὰ ἐπιζῆ ὅτι θὰ τὴν ὀνομάσῃ σύζυγόν του.

Ἡ ἀπάντησις δὲν ἐβράδυνε: «Ἐλθετε αὐρίον νὰ μὰς εὐχηθῆτε διὰ τὸν νέον ἔτος» τῷ ἀπήντησεν ἡ Κατίνα. Ὁ Ἄνδρέας τὴν εὐρε κάπως παραδόξον· ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς οἰκογενεῖας Κανδύλη.

Οὐδεὶς ξένος ἦτο ἐκεῖ. Ἡ μήτηρ ὁ Παῦλος, ἡ Κατίνα καὶ τὰ μικρά, τὸν ἀνέμενον.

— Κύριε Ἄνδρέα, τῷ εἶπε δεξιουμένη αὐτὸν, ἡ χήρα Κανδύλη, σας ὀφείλομεν ἕνα δῶρον τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Ἰδῆτε τὴν χθεσινὴν σας ἐπιστολήν καὶ ἰδῆτε μίαν ἀλλήν, ἥτις πρὸ τριετίας ἔσωσε τὸν υἱὸν μου ἐκ τῆς φυλακῆς· ἔχουσι τὸ αὐτὸ γράψιμον. Τὸ δῶρον τὸ ὅποιον θὰ σας κάμωμεν εἶνε ἡ ἀγάπη, ἡ εὐγνωμοσύνη ὅλων μας.

— Καὶ ἡ Κατίνα! προσέθηκεν ὁ Ἄνδρέας, ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς καὶ ἀτενίζων ἐν δακρυῶν πρὸς τὴν θυγατέρα.

*

Τὴν λύσιν τοῦ οἰκογενειακοῦ τούτου δράματος, ἀντιγράφωμεν ἕκ τινος παρελθόντος φύλλου πρωινής ἐφημερίδος:

«Ἐτελέσθησαν χθὲς οἱ γάμοι τοῦ ἰατροῦ κ. Ἄνδρέα Ὀρφανοῦ, μετὰ τῆς δεσποινίδος Κατίνας Κανδύλη. Παράνυμφος ἦν ὁ κ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ.